

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerat do 30 petik a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerat petik vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo

Ljubljana, Knaplova ul. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:

MARIBOR, Grajski trg 8. —

NOVOMESTO, Ljubljanska cesta, tel. št. 26.

CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.

JESENICE, Ob kolodvoru 101. —

Račun pri pošt. čk. zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Sokoli - zdravo!

Od vseh strani go se zgrnili tisoči in tisoči in še čez morje z one strani sveta so prileteli v belo našo prestolico Sokoli, da se objamejo kakor bratje in pokazejo vsemu svetu svoja z idejo Sokolstva in Slovanstva goreča srca in za obrambo te svete svoje ideje vedno napete mišice. In milijoni, ki danes upirajo oči v Beograd, so ponosni na neprekosljive uspehe sokolskega dela. Ne samo v mejah vseh slovanskih držav — po vsem svetu plamte danes zavedna srca v ljubezni do vedno napredujočega Sokolstva in ves svet danes zre s priznanjem in spoštovanjem ali pa z zavistjo in strahom na manifestacijo te nepremagljive moči in vedno zmagovite sile.

Niso se zgrnile v Beograd neštete sokolske jate, da zagrnejo solnce, le

zato so priletele, da se napijejo njegovega žara in njegovih večnih moči, — da še bolj razmahnejo svet obsegajoča krila, da se še višje dvignejo v višine in zopet poneso luč na vse vetrove.

Ne samo na sokolsko armado, ki družijo vse slovanske narode od malih Lužičkih Srbov pa do zastopnikov sto milijonskega ruskega naroda, oči vsega sveta so uprte danes tudi v našo kraljevino Jugoslavijo in ves svet se spominja z občudovanjem našega hrabrega in zdravega naroda pod modrim vodstvom sokolskega kralja Aleksandra, ki je na čelo svoje sokolske armade postavil svojega prvorojenega sina Petra.

Ves jugoslovanski narod bo danes in jutri v duhu zbran v naši prestolici ter bo s ponosom spremljal manifestacijo Sokoli Zdravo!

cijo sokolske ideje, ideje, ki je v dobi narodnega suženjstva bodrila narod k odporu, ga vzgajala v nacionalni zavesti in pripravila našo osvoboditev in ujedinjenje. In ko Sokolstvo danes zopet pred vso javnostjo polaga račun svojega dela, mu morajo celo najhujši nasprotniki priznati, da je svojo nalogo zvesto in uspešno vršil.

Revija sokolskih čet v Beogradu pa naj ob enem tvori začetek novega pol leta in razmaha. Sokolska ideja naj zajame ves naš narod, od triglaviških vrhov do obale Skadrskega jezera, da postanemo narod jeklenih mož, ki jim bo sokolsko gesto zvezdovodnica: V pesti moč, v srcu odločnost, v mislih domovina!

Sokoli Zdravo!

Smernice bodoče angleške gospodarske politike

Anglija se mora za okrepitevijo in izpolnitvijo svojega gospodarskega sistema zavarovati pred izolacijo s strani Evrope in Amerike

London, 27. junija. AA. Kongres delavskih zvez je objavil danes že dolgo pričakovano poročilo gospodarskega odbora, v katerem so najvplivnejši voditelji delavskega gibanja. Poročilo pravi, da so razpravljali o raznih gospodarskih blokih, kakor na primer o zedinjenih evropskih državah, ki jih predlaga francoski zunanji minister Briand, o angleško-ameriški zvezi in o gospodarski skupini delavske imperije. Glede na evropsko skupino poročilo naglašja, da bodo te države tekmovale med seboj, dokler bodo, praktično povedano, producirale iste vrste blaga. Zato morajo varovati svoj izolirani položaj. To je naša tradicionalna politika, izjavlja odbor, ki pa se ne more več dolgo vzdržati. Politika izolacije je izgubila vsako upanje na uspeh. Glede na svetovno gospodarsko enotnost bi bilo dobro, ko bi se ta ideja uresničila, da pa za sedaj ni to možno. Ko razpravlja poročilo o gospodarski enotnosti britanske imperije, naglašja, da govore za to razni faktori in pred vsem dejstvo, da ta gospodarski blok v resnici že eksistira. Britski imperij vežejo gospodarski interesi in čustveni nagibi, ki pa se ne morejo uveljaviti v gospodarskem področju. Britski imperij veže v veliki meri skupni jezik. Nadalje ima tudi v neki meri skupno carinsko zvezo.

Odbor izjavlja, da bo morala Anglija pospeševati konsolidacijo britanske imperije, če bodo druge države nadaljevale s

politiko ustanavljanja gospodarskih blokov. Taka politika ne bo nikakor škodovala angleškemu sodelovanju v Društvu narodov. Anglija bi bila s tem v boljšem položaju in njena avtoriteta bi v Društvu narodov še narasla. Naravno je, da bi bila Anglija vkljub temu še vedno pripravljena sklepati z evropskimi ali pa z drugimi državami mednarodne dogovore glede na trgovino s premogom, jeklom ali pa z drugim blagom. Razlika bi bila v tem primeru, da bi nastopal v teh zadevah britski imperij na mesto Anglije, kar bi bilo v mnogih primerih velike koristi. Poročilo poziva, naj imperijalna konferenca napravi vse, da se v polni meri pospeši razvoj gospodarskih odnosov med delavci britske imperije. Pri tem se pa mora gledati na to, da ne pride do nasprotja z evropsko ali ameriško politiko. Odbor predlaga, naj redne gospodarske imperijalne konference začrtajo gospodarsko politiko britske imperije na popolnoma neestranski podlagi. Dobro bi bilo, nadaljuje poročilo, ko bi se ustanovilo medimperijalno gospodarsko tajništvo, ki bi se bavilo z omenjenimi problemi.

Generalni svet kongresa delavskih zvez je odobril poročilo, ki je bilo pripravljeno za bližnjo imperijalno konferenco. Poročilo je važen mejnik v sporu, ki je nastal zaradi agitacije lorda Beaverbrooka in lorda Rothermera za imperijalno gospodarsko enotnost.

Bojkot angleškega blaga v Indiji

Bombay, 27. junija. Po trimesečnem zaporu je zapustil jethi Ghandijev namestnik Patel, ki je bil prvi aretiran, ko je pričela solna vojna. V bližini Bombaya je bilo ranjenih v spopadu s policijo 7 nacionalistov, ki so stražili trgovine in pozivljali na bojkot angleškega blaga. Kongres bo proglasil v soboto bojkot angleškega materialnega blaga in pozval vse Indijce, naj dvignejo svoj denar iz angleških bank.

Ukinitev ustave na Malti

London, 27. junija. Na vprašanje v spodnji zbornici, ali bo ukinitev mltanske ustave predložena v sankcijo spodnji zbornici, je zakladnik minister Snowden v imenu ministrskega predsednika odgovoril, da je zadeva tako nujna, da je treba nastopiti brez odloga. Tozadevno odredbo bo sankcioniral kralj. Ukinitev ustave bo priglasena danes potom malteškega guvernerja.

London, 27. junija. AA. V spodnji zbornici je izjavil državni podtajnik za kolonije tekom razprave o položaju na Malti, da je angleška vlada razveljavila ustavo na Malti zaradi intervencije inozemske avtoritete. Govornik se nadeja, da bo ustava vzpostavljena, čim bodo urejena vladna obžalovanja vredna nesoglasja.

„Južni križ“ v New Yorku

New York, 27. junija. Letalo „Južni križ“ je sredi ob 7.29 ameriškega časa pristalo na newyorškem letališču Rooseveltfield. Letalce je sprejela mnogotisočglava množica, ki jim je prirejala velikanse ovacije. Pogumne letalce je pozdravil tudi angleški poslanik v Washingtonu Rinald Linsell.

S konference dela

Zeneva, 27. junija. AA. Mednarodna konferenca za delo je vzela na znanje poročilo angleškega laborista Schinwella o delovnih razmerah v angleških premogovnikih. Italijanski delegat De Michelis je pobudil koalicio produkcijskih držav in je izjavil, da vztraja fašistična vlada na tem, da se dvigne delo na svetu. Zato se bo italijansko odposlanstvo vzdržalo glasovanja o konvenciji, ki se nanaša le na produkcijske države. Te države so med drugim tudi odgovorne za ureditev dela in delovnih pogojev v lastnih rudnikih.

Odlično stanje francoske drž. blagajne

Pariz, 27. junija. AA. V poslanski zbornici je predsednik vlade Tardieu izjavil, da je stanje državne blagajne odlično. Njena sredstva bodo z lahko pokrila predvidene vojaške izdatke, kakor tudi kredite za pospeševanje gospodarskega udejstvovanja. Nato je zbornica z veliko večino odklonila socialističen predlog o anketi, ki naj ugotovi stanje državne blagajne. Socialistični listi napadajo zadržanje socialističnih poslancev v zbornici in veljajo, da je francoski socializem nacionalističen.

Najstarejši parlament na svetu

Reykjavik, 27. junija. Včeraj je slavila Islandska 1000 letnico svojega parlamenta.

Naval kobilic v Avstriji

Dunaj, 27. junija. Pri Obereggerdorfu so se pojavile kobilice v tako veliki množini, da so ustavile železniški promet. Proti tej nadlogi se bore vojniki in gasilci.

Pred zaključkom konference Male antante

Konferenca bo zaključena najbrže že danes popoldne ali jutri dopoldne — Popolna solidarnost v vseh vprašanjih

Štrbske Pleso, 27. junija. Zunanji ministri Male antante so na svoji današnji dopoldanski konferenci nadaljevali razpravo o gospodarskem sodelovanju držav Male antante. Tozadevni sklepi bodo objavljeni po končani konferenci v posebnem komunikatu. Kakor se izve, so v zvezi s tem govorili tudi o zvezi balkanskih držav, pri čemer so zlasti poudarili, da je Mala antanta kot pobornica ideje miru vedno pripravljena aktivno sodelovati pri pacifikaciji Balkana in z vsemi sredstvi podpirati konsolidacijo balkanskih držav.

Konferenca zunanjih ministrov bo bržkone zaključena že danes popoldne ali pa jutri dopoldne. Soglasno se ugotavlja, da se je tudi na tej konferenci manifestirala popolna solidarnost Male antante in da so bili zgrešeni vsi računi, da bi moglo v Male antanti zaradi izprememb v Rumuniji priti do kakih nesoglasij.

Schobrov poset v Budimpešti

Avstrijski zvezni kancelar dr. Schober bo začetkom julija posetil madžarsko prestolnico, da vrne poset madžarskim ministrom

Dunaj, 27. junija. Začetkom julija bo avstrijski zvezni kancelar dr. Schober posetil Budimpešto. Iz vladnih krogov se naglašja, da gre za docela nepolitičen poset, s katerim hoče dr. Schober vrniti posete raznih madžarskih ministrov, ki so ga že večkrat posetili o priliki svojega bivanja na Dunaju ali potovanja po Dunaju. Kljub tem uradnim izjavam pa se pripravi

sue Schobrovemu posetu v Budimpešti vendarle gotov političen značaj, ker se smatra, da spada tudi ta poset v okvir Schobrove inozemske turnee. Vendar pa mu ne pripisujejo večjega pomena, ker ni mislili na to, da bi se odnosali med Avstrijo in Madžarsko bistveno izpremenili. Schobra bo spremljal madžarski poslanik na Dunaju.

Revolucija v Boliviji

Uporniki so se utaborili v La Pazu in sestavili svojo vlado — Predsednik Silos je pobegnil

New York, 27. junija. Po vesteh iz Bolivije se uporniško gibanje naglo širi ter je zavzelo že tak razmah, da vlada v državi popolna anarhija. Uporniki imajo v svojih rokah že vse vzhodne pokrajine ter so se utaborili v La Pazu, kjer je njihov glavni stan. V La Pazu so se vršile med uporniki in vladnimi četami krvave borbe, v katerih je bilo nad 30 mrtvih in več sto ranjenih. Končno so se vladne čete večinoma pridružile upornikom. Uporniki se se-

stavili svojo vlado, ki ji načeljuje neki general. Upor je naperjen v glavnem proti sedanjemu državnemu predsedniku Silosu, ki je hotel ostati na predsedniškem mestu kljub temu, da je njegova štiriletna funkcijska doba že potekla. Po se nepotrjenih vesteh je predsednik Silos pobegnil in se zatekel pod okrilje ameriškega poslaštva Zedinjenih držav. Z La Pazom so prekinjene vse brzojavne in telefonske zveze, zato teh vesti ni mogoče kontrolirati.

V gorečem letalu

V Mostarju se je pilotu naredniku Kovačeviću vnelo v zraku letalo, ki se je nato zrušilo na zemljo

Dne 24. t. m. je imelo prebivalstvo v Mostarju, kakor poroča beograjsko »Vreme«, priliko videti strašno nesrečo v zraku. Pilot-narednik M. Kovačević je dobil nalogo, naj leti v krogu z letališča Jasenice preko južnega dela mesta. Letalo pa se je v višini 1.000 m vnelo. Po gostem in temnem dimu, ki je naenkrat izbruhnil iz letala, se je pojavil plamen, tako da je bilo vse letalo podobno žarečemu meteorju.

V grozi so ljudje gledali, kako je skušal Kovačević skočiti z letala, vendar se je v poslednjem trenutku premislil, ker je uvidel, da ga čaka gotova smrt. Zatem se je dobro videlo, kako je s pilotskega sedea prestopil na mesto za izvidnika, ki je bilo prazno, nato pa se je spenjal po letalu, da bi se izognil strašni smrti v plamenu. Ko je

videl, da mu ničesar ne pomaga, je ponovno skušal skočiti z letala, toda višina in neprimeren teren sta ga zadržala. Letalo je še nadalje gorelo in ko so posamezni deli razgreti od plamena popokali, se je v navpični smeri zrušilo na centralno pokopališče. Mnogi gledalci tega groznega prizora so odhiteli na mesto nesreče, kjer jim je uspelo nezvestnega pilota še pravčasno potegniti iz razbitega letala, preden ga je objel plamen.

Nesrečo so gledali tudi njegovi predstojniki in tovariši na letališču ter mu odhiteli na pomoč z avtomobilom Rdečega križa, ki je vedno pripravljen, dočim so nekateri letalci prileteli s svojimi letali. Pilot Kovačević je dobil več težkih poškodb in opeklin ter so ga prepeljali v bolnico, kjer so mu nudili prvo pomoč.

Goljufija s kavcijami v Zagrebu

Zagreb, 27. junija. N. Zagrebške policije je danes aretirala lastnika bančnega menjalnega društva »Adrija« in tvrde »Kolo« za varčevanje in izposojanje Frana Peča, ki je imel najprej nekakšno denarno podjetje za prodajo in špekulacijo z vrednostnimi papirji. Ker mu to podjetje ni uspevalo, je osnoval »Adrijo« in »Kolo« ter nastavljal uradnike, ki so mu morali plačati kavcije po 10 do 15.000 Din. Te kavcije je Peča porabil, zaradi česar so ga uradniki ovadili policiji. Oškodoval jih je za 73.600 Din.

Umor sofijskega tovarnarja

Sofija, 27. junija. V Gabrovi so našli včeraj umorjenega znanega sofijskega tovarnarja Vanče Popova, svaka bivšega zunanjega ministra Kalnova. O morilcu še ni nobenega sledu, prav tako pa je tudi vzrok umora docela neznan.

Komunistična akcija v Indokini

Pariz, 27. junija. AA. Česopisje soglasno poudarja protikomunistično reakcijo v Indokini. Anamitski politični krogi svarijo svoje pristaje pred uničujočo komunistično propagando.

SOBOTA IN NEDELJA

Koncert v hotelu Bellevu.

Svira Sonny-Boy jazz. — Izborna vina in pivo, prvovrstna kuhinja, najlepša razgledna točka, krasne tujske sobe. — Zelo prijetno bivanje za letovišcarje. — Pension Din 65.—. — Interurb. telefon 3042.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA

Déviz: Amsterdam 22.725, Berlin 13.465 do 13.495 (13.48), Bruselj 7.897, Budimpešta 9.8932, Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 7.9809, London 274.40—275.20 (274.80) Newyork 56.345—56.545 56.435), Pariz 221 do 223 (222), Praga 167.39—168.09 (167.79) Trst 296.22

INOZEMSKÉ BORZE.

Curih. Beograd 9.1275. — Pariz 21.26. — London 25075. — Newyork 513.95. — Bruselj 72. — Milan 27.03. — Madrid 58.90. — Amsterdam 207.30. — Berlin 122.98. — Dunaj 72.825. — Sofija 3.74. — Praga 17. — Varšava 57.85. — Budimpešta 90.275.

Izpraznitev Porenja

Berlin, 27. junija. V torek jutraj bodo zapustili Porenje zadnji oddelki francoske vojske. Končna ceremonija bo v Mainz, kjer bodo eneli francosko zastavo, ki je 12 let vibrala nad mestom. Prihodnji teden bo posetil Hindenburg Porenje v spremstvu ministrov. Pri tej priliki se bodo vršile po vsem Porenju velike elavnosti.

Sovjetska industrija

Moskva, 27. junija. V Novočerkasku so pričeli graditi veliko strojno tovarno, ki bo producirala letno za 30 milijonov rubljev strojev. Gradnja tovarne bo stala 11 milijonov rubljev.

Kongres komunistične stranke

Moskva, 27. junija. V velikem gledališču so otvorili kongres komunistične stranke, katerega se udeležuje 2000 delegatov. Ob tej priliki so priredili delavci po moskovskih ulicah velike manifestacije.

Italija pristopila k haaškemu razsodišču

Rim, 27. junija. Zunanji minister je predložil senatu zakonski načrt ratifikacije ženevske deklaracije, s katero je Italija sprejela fakultativno klavzulo in priznala jurisdikcijo haaškega razsodišča.

Inž. A. Ciuha.

40letnica ljubljanskega mestnega vodovoda

L. 1890 je imela Ljubljana samo 12 javnih vodnjakov — Prvotno je mestna vodarna lahko dobavljala 30.000 hl vode na dan, sedaj pa že 270.000 hl — Ljubljana porabi v poletnih mesecih 180.000 hl vode na dan

Pred štiridesetimi leti dne 29. junija 1890 je bil ljubljanski mestni vodovod slovesno odprt.

Gotovo bo zanimalo vsakega ljubljana, kako se je od 1. 1870 do 1890, torej celih 20 let, reševalo vprašanje, na kak način naj se preskrbi ljubljanskemu mestu potrebna voda. Zato priobčujemo kratek historijat o spočetju ljubljanskega vodovoda. V to naj nam

Ravnatelj inž. Al. Ciuha, ki že 32 let od 1. maja l. 1898 vodi obrat ljubljanske mestne vodarne

služi poročilo tedanjega predsednika vodovodnega odbora g. Ivana Hribarja l. 1888 občinskemu svetu, iz katerega posnamemo sledeče:

»Nedostatek pitne vode se je čutil v Ljubljani že davno. V celnem mestu namreč ni bilo več kot 12 javnih vodnjakov. Prebivalstvo si je pomagalo pač s tem, da je zajemalo vodo iz zasebnih vodnjakov; a to je šlo le, dokler je bil dotok vode zadosten. Ako pa je vsled suše začelo nedostajati vode po vodnjakih, so zaprli hišni posestniki zasebne vodnjake za splošno porabo in večina prebivalstva je bila odkazana na vodo iz javnih vodnjakov. S kakšnimi neprilikami se je vsled tega bilo boriti semtertje, o tem nam poučljivo govori sledeča g. 1876 sestavljena izjava o vodnjakih v Ljubljani:

Mesto je štel:

- v notranjem mestu 316 hiš in 46 zasebnih vodnjakov,
- na Poljanah 106 hiš in 50 zasebnih vodnjakov,
- na Šentpeterskem predmestju 166 hiš in 50 zasebnih vodnjakov,
- na kapucinskem predmestju 96 hiš in 55 zasebnih vodnjakov,
- v Gradišču 81 hiš in 40 zasebnih vodnjakov,
- na karloškem predmestju 34 hiš in 19 zasebnih vodnjakov,
- v Krakovem 77 hiš in 25 zasebnih vodnjakov,
- v Trnovem 92 hiš in 20 zasebnih vodnjakov.

Razmerno je prišlo tedaj na sto hiš: v notranjem mestu 14 zaseb. vodnjakov

Ljubljanska mestna vodarna v Klečah — Slika nam jo predstavlja ob času njene zgraditve l. 1890, danes pa je znatno razširjena

na Poljanah	45	»
na Šentpeterskem predmestju	30	»
na kapuc. predm.	57	»
v Gradišču	50	»
na Karlov. predm.	55	»
v Krakovem	32	»
v Trnovem	21	»

Naravno je, da so se pri takih razmerah, katere so od tedaj postale še neugodnejše, izmed občinstva čule pritožbe o nedostatu pitne vode in da je mestnemu zboru že davno bilo pečati se z vprašanjem, kako bi se temu dalo odpraviti. Prvi poskus se je storil s tem, da se je v seji dne 20. maja 1870. leta sklenilo ustanoviti posebno komisijo za pregledovanje vodnjakov. Ta komisija je dala predvsem javne in tudi nekatere zasebne vodnjake kemično preiskati, da konstatuje, kakšno vodo pije ljubljansko prebivalstvo. Preiskava, katero je izvršil g. profesor Baltazar Knapitsch, je pokazala, da je pitna voda v Ljubljani večinoma tako pokvarjena, da bi njena raba bila v slučaju nalezljivih bolezni nevarna. Kljub temu pa je komisija v poslednji svoji seji dne 29. aprila l. 1876 sklenila, da se ima mestnemu zboru priporočiti, naj bi se napravil en vodnjak na Marijinem trgu, kateri bi dobival vodo iz vodovoda s tivolskega hriba, jeden pa na Križevniškem trgu s podzemeljsko vodo. Na vodovod, ki bi preskrboval celo mesto z dobro in zdravo pitno vodo, se je izrekla komisija v že omenjeni seji enoglasno, da ni misliti.

Dasi so bili sklepi sprejeti v mestnem zboru, se vendar niso izvedli.

V tem štadiju je našel vodovodno vprašanje spomladi l. 1882 prenovljeni mestni odbor.

V seji dne 21. decembra l. 1882 je mestni odbornik in poznejši župan g. Ivan Hribar postavil in vtetelil samostalni predlog, naj se radi silne potrebe vodovoda in za pospešitev predpriprav ustanovi posebni vodovodni odsek šesterih članov. Ta predlog je bil sprejet, ter so bili v odsek voljeni: dr. Josip Drč, Fran Fortuna, Ivan Hribar, Josip Tomek, Fran Žužek in dr. Josip Dornig.

Vodovodni odsek se je konstitucional v svoji prvi seji dne 25. maja l. 1883, izvolil g. Ivana Hribarja za predsednika in g. dr. Josipa Drča za namestnika.

Takoj v prvi seji dne 25. maja l. 1883 se je odsek izrekel za napravo takega vodovoda, ki bi mesto preskrboval s pitno vodo in z vodo za vso ostalo porabo. Naglašalo se je pač tudi v tem odseku, da bi morebiti zadostovalo za vse potrebe, ako bi se pomnožili javni vodnjaki ali primerno razširil tivolski vodovod, a končno je vendarle zmagovala prepričanje, da je za odstranitev pritožb o nedostatu pitne vode in zdrave vode ter za zboljšanje zdravstvenih razmer potreba splošnega vodovoda.

Tako je bilo predvsem določiti, koliko vode bi se potrebovalo za vodovod, kajti od tega je bilo odvisno, kateri studenci naj bi se potem jemali v poštev pri natančnejšem preiskovanju in ali se dobe sploh v okolici ljubljanske študenci, ki bi dajali zadostno množino vode. Odsek je določil, da bo do zadostovalo za vsako osebo po 60 litrov vode na dan, tedaj, računajoč prebivalstvo na okroglih 30.000 duš, vsega skupno 18.000 hl; vendar je pa, jemljč v poštev bodoči razvoj mesta, sklenil vodovod urediti tako, da bo dovajal v mesto vsak dan po 100 l vode na osebo, tedaj vsaka vkup 30.000 hl. (Danes porabi Ljubljana do 180.000 hl na dan. Op. pisca.)

V isti seji se je sklenilo tudi privzeti v odsek kemika g. prof. Baltazarja Knapitscha in naprositi radi geološkega proučevanja ljubljanske okolice pod ravnatelja geološkega državnega zavoda na Dunaju, g. Dionizija Stura, kateri je radostno obljubil biti na uslugo mestu s svojim znanjem. Ob enem je izrekel željo, naj bi se mu za to, da bo vedel staviti svoje nasvete, sporočilo, kako visoko se bo potrebovala voda v Ljubljani. Odsek je določil,

da se ima voda vzdigovati šest metrov nad višino najvišje stoječe hiše v Rebru, tedaj na absolutno višino 340 metrov.

Dasi se je v odseku takoj spočetka pojavilo mnenje, da bo tukajšnjim razmeram najprimernejše, ako se za vodovod vzame podzemeljska voda, vendar je bila večina za to, da se ima studenci dati prednost in sklenilo se je, da naj se izvirek na Studencu, Savva, Bistrica, Gradaščica in Gamelski potok v vsakem oziru natančno preiščejo. Ob enem opozoril je g. Dionizij Stur na ravnino med Kranjem, Cerkljami in Vodici, čes, da je vsa ta ravnina polna dobro filtrirane tekoče vode, katere se giblje od Kotre in od planin proti Zapogam in Stojtam tako visoko, da bi se bržkone z lastnim pritiskom dala vzdigovati v najvišje hiše ljubljanske.

Gospoda ing. Fr. Žužek in Jarom. Hanuš sta po naročilu odseka to ravnino raziskala ter predložila svoji poročili o merjenju izvirkov na Studencu in nekaterih vodnjakov v vaseh Prebačevo, Voklo, Voglie, Trboje, Sv. Valburga, Hraše, St. Jakob, Zapoge, Dobruša in Vodice ter izvirk pri Kamni gorici nad Dravljami, izvirk v Babinem dolu in izvirk med Bizovikom in Dobrunjami.

G. prof. Baltazar Knapitsch predložil je svoje poročilo o analizi vode na Studencu in nekaterih vodnjakov v Hrašah, Vodicih, Zapogah, Vogljah in v St. Jakobu, da je vsa ta kemično preiskana voda dobra in pripravna za napeljava v Ljubljano, voda na Studencu in v Vodicih pa še posebno čista in izvrstna.

Na ta način dospelo so stvari tako daleč, da se je odsek mogel izreči že odločno za jedine tri kraje, odkoder bi se zamogla vzeti voda za nameravani vodovod. Ti trije kraji so bili: Babin dol, Skaručni in Savska nižina (Ljubljansko polje). V Babinem dolu in na Skaručni so bili na razpolago živi izviri, katerih bi se bilo moralo v prvem kraju vzeti več, v drugem pa bi bil zadostoval eden sam. Z ljubljanskega polja bi se imela vzeti podzemeljska voda, o kateri je odsek mislil, da je filtrirana savska voda.

Ko se je prišlo do teh uspešnih preiskav, sklenil je odsek pozvati v Ljubljano g. Dionizija Stura, da izreče svoje mnenje, katera voda bi bila prikladnejša za vpeljava. Ta je pregledal studence na Skaručni in v Babinem dolu ter vodnjake na Posavju in na ljubljanskem polju. V svojem poročilu je g. Dionizij Stur naglašal, da je podzemeljska voda na Ljubljanskem polju obilna, jako okusna, čista, hladna in zdrava in torej pripravna za vodovod, posebno, ker bi se dala napeljavati v mesto brez velikih stroškov. Vendar bi on ne bil zanimal v prvi vrsti, ker se bo mesto gotovo širilo v smeri proti Savi in bi prej ali slej vsled tega vodovodna voda postala onesnažena.

Vodo v Babinem dolu označil je istotako za vodovod pripravno a dostavil, da nanjo ni misliti, ker bi sicer sedaj še zadostovala potrebam mesta, ako bi se pa isto količnik razširilo, bi je bilo premalo. Za najpripravnejši kraj, kateri naj bi vodovodni odsek imel pred očmi, označil je Skaručno, ker bi se dobilo obilno hladne, čiste in silno okusne studenčnice, katera bi se po njegovih mislih dala napeljavati v mesto brez velikih stroškov. O tej priliki izrekel je g. Dionizij Stur mnenje, da voda v vodnjakih na Ljubljanskem polju ni, kakor misli odsek, filtrirana savska voda, temveč, da je to voda istega izvora, kakor ona voda, katera priteka izpod zemlje pri Skaručni in na Povodju.

Vsled tega pričela se je voda po obeh straneh Save zopet meriti in primerjati analize vode iz obojestranskih vodnjakov in res je odsek prišel kmalu do prepričanja, da je mnenje g. Dionizija Stura popolnoma pravilno. Izreči se pa za eden ali drug projekt ni odločno upal, dokler ni imel natančnih načrtov in proračunov.

Vodovodni odsek je končno napravilo natančnih načrtov in proračunov izročil g. ing. Oskarju Smrekarju, ob enem pa sklenil, da se imajo izvršiti vsa še potrebna dela, kar se je tudi zgodilo. Da se stvar reši brez odloga, pregledali so tehniški odbor načrt. Rezultate so predložili odseku v seji dne 14. marca l. 1888 in odsek jih je odobril v polnem obsegu, odločivši se za prvo alternativo, to je za vpeljava vode z ljubljanskega polja.

Po odsekovem predlogu naj bi veljal vodovod 485.486 gld in sicer:

- 1) dobivanje vode . . . gld 95.000.—
- 2) vzdigovanje vode . . . » 90.486.—
- 3) vpeljava vode . . . » 90.000.—
- 4) rezevoir . . . » 55.000.—
- 5) cevna mreža . . . » 155.000.—

Na podlagi tega poročila g. Ivana Hribarja je občinski svet v svoji seji dne 13. julija 1888 soglasno sklenil, da se zgradi mestni vodovod po načrtu, kakor ga je izgotovil inž. g. Oskar Smrekar za dobavo vode iz ljubljanskega polja s proračunjenimi stroški 485.486 gld.

Takoj v jeseni l. 1888 se je pričelo z delom.

Vsled raznih ovir zaradi visoke talne vode v l. 1889 je bil dovršen vodovod, pri katerem so sodelovali razni domači in tuji podjetniki, spomladi l. 1890 tako, da se je prvič raztekala voda po ljubljanskem mestu dne 17. maja l. 1890. Slovesno je bil odprt mestni vodovod 29. junija l. 1890. Tedaj je imel občinski svet ljubljanski slavnostno sejo, pri kateri je bil načelnik vodovodnega odseka, poznejši župan g.

Ivan Hribar, izvoljen za ljubljanskega častnega meščana.

Obratovanje novega mestnega vodovoda je bilo takoj spočetka vzorno.

Mesto je imelo na razpolago dovolj najboljših pitne vode za vse domače in sanitarne potrebe. Sedaj šele je uvidelo prebivalstvo, kakšne dobrote uživa od tako srečno izpeljanega vodovoda, ki je zlasti v poznejših letih povzdignil Ljubljano na nivo najzdravejših mest naše države.

Vedno obširnejše zahteve pa so se pričele postavljati mestnemu vodovodu, ko se je pričela Ljubljana modernizirati.

Prvotne skromne naprave po starih hišah so se umakile razkošno urejenim modernim, ki zahtevajo neprijetno večjo porabo vode.

Razen privatnim stavbam oddaja mestni vodovod ogromne množine vode tudi raznim javnim in zasebnim zavodom in industrijam.

Vsled regulacije mesta so nastale široke ulice in trgi, ki se morajo skropiti z vodo iz mestnega vodovoda, isto velja za obširne mestne nasade. Vsi ti faktorji so povzročili, da je postal prvotno zasnovani vodovod nezadosten.

V letih 1908—1910 je bil vodovod razširjen z novo glavno vodovodno cevjo, ki spaja vodarno v Klečah z rezervirjem na Tivolskem hribu. Razširila se je tudi vodarna v Klečah, izkopal se je nov vodnjak in postavila nova črpalka za 90.000 hl vode na dan.

Do tedaj je imel vodovod 2 črpalke, od katerih je črpala vsaka po 45.000 hl vode na dan.

Vodovod se je tedaj l. 1910 povečal za 100 odstotkov delazmožnosti.

Po prevratu je postajalo tudi to razširjenje vodovodnih naprav nezadost-

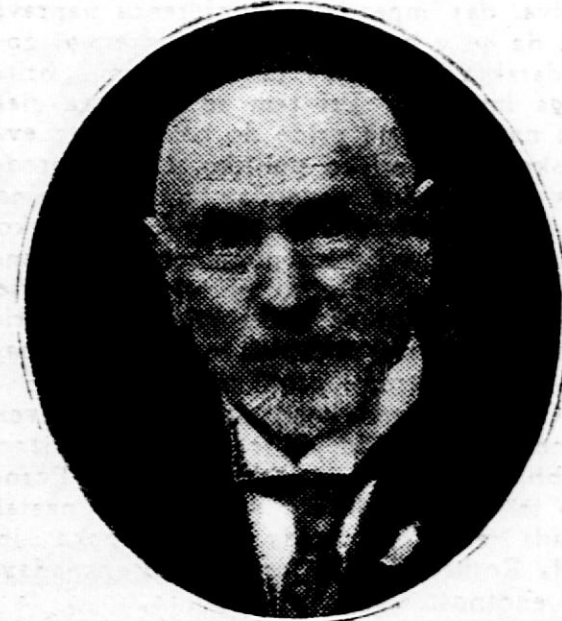
V soboto in nedeljo 28. in 29. t. m. ob 18. na igrišču SK Ilirije mednarodna nogometna tekma

Slovan (Wien) : Ilirija

Predtekma: 28. t. m. ob 17. hazena Atena : Ilirija
29. t. m. ob 16.30 nogomet Reka: Ilirija rez.
Ob vsakem vremenu.

Peter pl. Grasselli

soustanovitelj našega Sokola, Glasbene Maticе, Dramatičnega društva, Društva tipografov, naš najstarejši novinar in urednik, naš najstarejši politik in bivši namestnik dež. glavarja, prvi župan slovenske Ljubljane itd. itd., je danes dokončal 89 let svojega plodonosnega življenja in praznuje jutri v najožjem krogu svoje rodine čil in zdrav svoj 90. rojstni dan. Skoraj polno stoletje že trajal delavnik tega vzor-moža, a ta delavnik je blagoslovljen, kakor naj bodo blagoslovljena tudi še dolga leta zaslužnega oddiha. Gospodu jubilantu, soustanovitelju naše Narodne tiskarne, ki je njo in naš list prenesel v Ljubljano, tudi naše najspoštlivejše čestitke!

Visoko odlikovanje jubilanta

Nj. Vel. kralj je odlikoval prvega slovenskega ljubljanskega župana g. Petra Grassellija povodom njegove 90-letnice z visokim odlikovanjem reda Sv. Save II. stopnje.

Še ena beneška noč na Ljubljani

Na kresni večer je bila sicer romantična, čeprav sta bila samo dva balončka, ampak noč bo pa parada na Ljubljani zares skoraj veličanska. Samo čolnarna pod transformatorjem na Jeku okraši 2) čolnov z lampiončki in temu bašo razsvetljenemu ladjevju se pridružijo še druge barke in ladje, ki so vkrcane v Trnovskem pristanu gori do Špice in sportnega kloba. Teh je pa blizu sto. Ker pa prava beneška noč ne more biti brez muzike in petja, zato že poskrbe pevski in tamburaški zbori ter violine, basi in kar dve harmoniki, da bo noč prav res beneška. Trno čoln in Krakovčani so se namreč združili z Zabičani in se usmerili, da prirede 100-letno lepo slavnost na čast Vidovega dne, povabili so pa seveda tudi ljubljanske na njo. Ker se je Ljubljana odzvala močnimi antantami Trnovega, Krakova in Zabič, odpluje iluminirana flota, ko se bo nočilo, torej po pol 21., iz Trnovega pristani proti Ljubljani z najboljšimi izkušenimi piloti med nevarnimi sipinami in lagunami do izliva Ljubljane v gosti in pristno beneško dišeči veletok Velike kloake pred Franciškanskim mostom, potem pa nazaj gori mimo prelube trnove, krakovske, zabiške in prulske domovine po pravi Ljubljani prav do Iščice. Tam bo šele pravo veselje in ni še sklenjeno, koliko izjet kov krene proti Mokarju. V soboto, na pred-

no, tako, da je bila mestna občina primorana leta 1928 postaviti v Klečah četrto črpalko za dnevni 90.000 hl vode. Vse štiri črpalke dvignejo lahko na dan 270.000 hl vode.

Na ta način je ustvarjena v mestni vodarni potrebna rezerva pri strojni napravi, da se mestu ni bati v doglednem času pomanjkanja vode, akoravno je narasla poraba v poletnem času že na 180.000 hl vode na dan. Vendar pa bo morala skrbeti mestna občina pravčasno tudi za pomnožitev vodnjakov, ker sedanjih 5 po številu ne bo zadostalo za tolike množine vode, kakor jih zmorejo sedanje strojno-črpalne naprave.

Končno omenimo nekoliko statističnih podatkov o sedanjem stanju mestnih vodovodnih naprav, ki naj označijo, kako je vodovod, ki je bil prvotno zasnovan za dnevno dobavo 30.000 hl vode, po 40 letih dosegel že 180.000 hl na dan porabljene vode.

Poleg ljubljanskega mesta oskrbuje mestni vodovod danes tudi sosednje občine: Moste, Ježico, Zgornjo Sisko in Vič ter škoflje zavode v St. Vidu, blaznico na Studencu, državno železnico itd.

Dolžina glavnih vodovodnih cevi presega danes že 115.000 metrov. Na vodovod je priključenih nad 3900 hiš.

Tekom leta 1929 je bilo črpanih čez 52 milijonov hektolitrov vode nasproti 4 milijonom 900 tisoč hektolitrov v letu 1891, 11 milijonov hl (l. 1900) — 18 milijonov hl (l. 1910) — 35 milijonov hl (l. 1920). Lj. vodovod oskrbuje sedaj ca. 70.000 prebivalcev tako, da je odpadlo l. 1929 na vsako osebo 200 litrov vode na dan.

Iz teh števk je razvidno, kako rapidno raste od leta do leta poraba vode v Ljubljani in njeni okolici.

večer trnovekega žegnania, ko bo opet razsvetljena cerkev kakor zadnjič, pa tudi ne more biti brez beneške noči, ki bo trajala do boba.

Pred Vidovim dnem

Letos Vidovdan ni več državni praznik, pač ga pa svečano obhaja vojska v spomin padlih junakov. Ne samo oni, ki so tega dne s carjem Lazarjem l. 1389, prelili kri na Kosovu, temveč v spomin vseh, ki so se nad pol tisoč letja borili za svobodo in združitev našega naroda. Tudi spominu onih borcev se hvaležno pokloni vojska, ki so izirali v svetovni vojni po taboriščih vjetih in interniranih, in spoštljivo se zamislijo branici domovine v solze, ki so jih matere prelile po domovih od Drave do Solunskega zaliva in sinjega Jadrana.

V namen spoštovanja se žalovanju naše vedno pripravljene hlabre vojske pridruži ves narod s hvaležnim srcem za vso kri in vse solze, ki se je iz njih porodila naša svoboda in naša močna kraljevina Jugoslavija.

Na Vidovdan 1914. se je mimo kraljevskega dvora pomikal svečan sprevoz in visoko pred njim se je peljala ponosna Jugoslavija s Srbkinjo, Hrvatko in Slovenko. Nakrat je kraljeva Jugoslavija omahnila in le težko se je zopet vzravnala, še lepša in ponosnejša. V Sarajevu je taktat počil Principov strel.

In mesec dni za njim je omahnila Jugoslavija, da je ustala silnejša in močnejša, prerajena v državi Srbov, Hrvatov in Slovenec. Tudi Principa se jutri pobožno spomni ves narod in vseh mučencev svobode, ki so mu sledili.

Danes poteka leto dni, kar je delo za svobodo in srečo države izpilo zadnjo kapljo krvi našemu dr. Gregorju Zerjavu. Tudi njemu bodo jutri na Vidovdan, na spominski dan junakov in borcev, zagorele sveče v srcih vseh dobrih.

Ali Vidovdan je tudi dan tolažbe, dan vere v vstajenje! Dan upanja, da zasije solnce svobode tudi onim v robstvu.

S tem upanjem bomo jutri gledali strunne vrste naše vojske, ki tudi v Ljubljani združuje sinove z vseh strani domovine, vedno pripravljene, da žrtvujejo za domovino krin in jo ovenčajo z venci novih zmag!

Beležnica

Danes: petek 28. junija 1930; katoličani: Srce Jezusovo, pravoslavni 14. junija: Jelišaj.

DANAŠNJE PRIREDITVE.
Kino Matica: Zena brez strahu.
Kino Ideal: Nadvojvoda baleta.
Razstava francoske umetnosti v Narodnem domu.

PRIREDITVE NA VIDOV DAN IN V NEDELJO.

Kino Matica: Sedem orlov.
Kino Ideal: Gaucho.
Parada ljublj. garnizije ob 3.30 na vežbališču v Dev. Mar. v Polju.
Nogometne tekme Ilirija : Slovan, oba dni ob 18. na igrišču Ilirije.
Konjske dirke ob 15. na vežbališču v Dev. Mar. v Polju.

DEŽURNE LEKARNE.
Danes: Piccoli, Dunajska cesta, Bakarčič, Sv. Jakoba trg.
Jutri in v nedeljo: Bahovec, Kongresni trg, Ustvar, Sv. Petra cesta, Hočvar, Spodnja Siska.

ZBOROVANJE SVETOVNEGA ŽENSKEGA PARLAMENTA

Ga. Minka Govekarjeva o poteku mednarodnega ženskega kongresa na Dunaju

Ljubljana, 27. junija.

Snoč je imela ga. Minka Govekarjeva na pobudo ljubljanskih ženskih organizacij zanimivo predavanje o poteku mednarodnega ženskega kongresa, ki se je pred kratkim vršil na Dunaju. Iz obširnega predavanja posnemamo:

»Stori drugim, kar želiš, da drugi tebi stori«, se glasi zlati rek ali geslo Mednarodne ženske zveze. Ta največja svetovna ženska organizacija se je na pobudo Američanin Angležinje osnovala l. 1888. v Washingtonu v Ameriki, zibelki ženskega gibanja. Njen namen je, da s pomočjo združenih ženskih zvez različnih držav in dežel elozno in smoteno deluje za izboljšanje položaja žene in dečice posebej in vsega človeštva vobče. Njena najbolj vzvišena naloga pa je bila in je še danes, doseči slogo, sporazum in večni mir med narodi vsega sveta. Poleg socialne kulture in feministične ideje se v Mednarodni ženski zvezi najjasneje in najkrepkeje izraža ideja pacifizma. Od l. 1890 dalje je MZZ v svojem delu in stremelju, za sledovala cilje in naloge, ki so končno vodile do ustanovitve Društva narodov v Ženevi. V Društvu narodov in v Mednarodnem uradu dela ima Mednarodna ženska zveza svoje zastopnice.

Organizacija MZZ

Danes je mednarodno življenje tako razvito, da se nobena društvena naloga ne more rešiti za stalno in na vse strani ugodno, ako je rešitev vezana na eno samo deželo, na posamezno državo ali na posamez-

eno svojo zastopnico skoraj v vsakem odseku MZZ, se je naša delegacija razdelila tako, da je imela v vsaki komisiji svojo delegatko, ki je že doma pripravila svoje informativno poročilo, Srbinke in francoske, Hrvatice in Slovence večinoma v nemškem jeziku.

Najprej se je začelo delo uprave, ki je podala poročilo svojega petletnega dela in reševala splošna principijelna vprašanja dnevnega reda. Nato pa so prišli na vrsto odseki, ki so do vseh podrobnosti pretresali vprašanja, postavljena na dnevi red kongresa. Vsa ta vprašanja so se je pred obdeloval z narodnimi organizacijami; v odsekih se je pa prišlo do končnega sporazuma o resolucijah, ki so se potem predložile skupščini in odobrenje. V smislu teh sklepov kongresa skušajo nato narodne ženske zveze delovati v svojih državah.

Otvoritev kongresa

Po dovršenih pripravah v odsekih se je začelo delo kongresa samega. Otvoritev se je vršila dne 29. maja zvečer v slavnostni dvorani dunajskega Hofburga.

Ce bi bila mahoma oživela nadvojvoda Karel in princ Evgen Savojski na Heldenplatzu pred dvorno palačo, bi se bila junaka nemara od začudenja — in morda tudi od ogorčenosti — jedva vzdržala na svojih ogromnih bronastih konjih.

Avto je sledil avtu, izstopali so najvišji dostojanstveniki republike Avstrije, tuji diplomati in tisoči žen iz vseh delov sveta. Bajni lestenci elavnostne dvorane, ki je bila večjih namenjena ekskluzivnim dvornim prireditvam, pač še niso nikoli razsvetljevali tako peštre in zanimive slike kakor dne 29. maja 1930. Svetovni ženski parlament! Ampak nikak »tretji spol«, samo žene — matere v najvišjem smislu te besede: Angležinje, Francozinje, Nemke, Slovanke, Američanke, Avstrialke, Švicarke, Finlanke, Kitajke, Indijke, Latijanke in druge v sijajnih večernih toaletah ali v dragoceni narodnih kostimih... vse, vse so se združile v ljubezni; in ker sejejo ljubezen, trdno upajo, da bodo žele — mir.

Sledili so pozdravni govori predsednice Avstrijske ženske zveze, dvorne svetnice Herthe v Sprung, zveznega kancelarja, dr. Schobra, trgovinskega ministra dr. Hainischa, nadalje ustanoviteljice Zveze avstr. ženskih društev, Marianne Hainischeve, lady Aberdenove in nešteti zastopnic raznih držav.

Poročila funkcionark

Dasi je že tega večera predsednica MZZ lady Aberdenova v dolgem govoru razvila program dela in teženje te svetovne ženske organizacije, vendar se je pravo in leti, nito delo kongresa začelo naslednjega dne v petek 30. maja.

Predsednica je tega dne v svojem uvodnem govoru v kratkem orisala porast MZZ. Od l. 1925, so pristopile štiri nove zveze: iz Južne Amerike Peru, Bolivija in Brazilija, iz Evrope Litva. V dogovoru za pristop so: Japonska, Turčija, Albanija, Perzija, Irak in Sirija.

Predsednica MZZ Lady Aberdeen et Temair

ni del sveta. Svetovno žensko gibanje teži za blagom vsega človeštva, zato so se združile plemenite žene vseh delov sveta, da bi lažje in za vse dosegle postavljati si smoter.

MZZ je sestavila posebne odseke, katerih naloga je proučevati socialna, feministična, mirovna, gospodarska, kulturna in splošno koristna vprašanja. Ti odseki so v direktni zvezi z odseki narodnih ženskih zvez enakih stremeljenj in ciljev.

Vse delo MZZ je torej danes porazdeljeno na 11 odsekov. Ti odseki so:

- 1.) Za pravni položaj žene, 2.) za žensko volilno pravico, 3.) za narodno zdravstvo, 4.) za enako moralo in proti trgovini z belimi sužnjami, 5.) za mir in razsodišče, 6.) za tisk, 7.) za izseljevanje in priseljevanje, 8.) poklicno delo žene, 9.) za odgojo in šolski pouk, 10.) za zaščito dečice in mladine, in končno 11.) odsek za finance.

Odseki vsake posamezne narodne ženske zveze proučavajo po svojih strokovno naobrazenih zastopnicah razmere v svoji domovini, jih obravnavajo in sestavijo sporazumno z upravo poročila, zahteve, nasvete, ki jih predložijo mednarodnim ženskim odsekom, oz. skupščini MZZ. Tu odloča končno, veljavno na kakšen način bi se dal ta ali oni problem rešiti po možnosti in vseh državah v korist obsega blagostanja.

V MZZ so danes včlanjene narodne ženske zveze iz 42 držav. Te države so: Zedinjene države severnoameriške, Kanada, Nemčija, Švedska, Nova Zelandija, Velika Britanija, Danska, Nizozemska, Avstralija, Italija, Francija, Argentinita, Švica, Avstrija, Madžarska, Norveška, Belgija, Grška, Bolgarija, Jugoslavija, Finska, Južna Afrika, Portugalska, Urugvaj, Islandija, Mehiko, Estonija, Rumunija, Chile, Kuba, Latiska, Češkoslovaška, Poljska, Irska, Guatemala, Palestina, Indija, Kitajska, Peru, Brazilija, Bolivija in Litva.

Doslej so se vršili kongresi vsakih 5 let, in sicer: v Washingtonu, Chicagu, Londonu, Berlinu, Torontu (v Kanadi), Rimu, Oslu in zopet v Washingtonu ter letos na Dunaju. Mnogi razveseljevi uspehi pričajo, da je MZZ preko svojih odsekov prav resno delavna.

Delegatke iz Jugoslavije

Kongresu MZZ na Dunaju od 27. maja do 7. junija t. l. so se udeležile zastopnice 41 držav. Jugoslavijo je zastopalo 7 delegat in 7 namestnic: Leposava Petkovičeva, predsednica delegacije, Milena Atanakovič, Olga Gavrilovič, vse tri iz Beograda, Danica Bedekovičeva (Zagreb), dr. Jelka Perič (Split), Jovanka Čubrilič (Sarajevo), Minka Govekar (Ljubljana); kot namestnice: Naka Spasič, Milica Krstić (Beograd), dr. Mira Kočonda in dr. Slava Rastvorčan (Zagreb), Mara Jakšić (Sarajevo), Ivanka Lipold (Maribor), Pavla Hočevar (Ljubljana). Razum teh se je udeleževala kongresa še kakih 15 Jugoslovenek poslušalk.

Ker ima Jugoslovenski ženski savez po

pri Mednarodnem uradu dela. Ta odbor, sestavljen iz zastopnic raznih mednarodnih ženskih organizacij, se zavzema za to, da pridejo kvalificirane žene na odlična mesta v Društvu narodov in v Mednarodnem uradu dela. Raznim komisijam teh dveh svetovnih organizacij priporoča strokovno naobrazene žene, da jih sprejemajo v svojo sredo. Dosegal je že prav lepe uspehe. Doslej sodeluje v Društvu narodov 14 žen.

Sodelovanje dveh največjih ženskih organizacij

Na seji 31. maja je poročala dr. Ogilvia Gordon iz Londona o vprašanju skupnega delovanja MZZ s Svetovno zvezo za žensko volilno pravico in državljansko žensko delo. Svetovna ženska zveza je izšla iz Mednarodne ženske zveze in se je osnovala leta 1904. v Berlinu kot posebna organizacija za propagando ženske volilne pravice. Kasneje, ko so žene večine držav že pridobile volilno pravico, je Svetovna zveza raztegnila svoje delovanje tudi na druga polja, n. pr. na pravno stališče žene, na delo za svetovni mir, enako moralo itd., torej na vprašanja, s katerimi se že dolgo bavi tudi Mednarodna ž. zv. Danes je predsednica Svetovne ženske zveze tudi pri nas znana agilna ga. Corbett Ashby.

Poizkus, da bi se ti dve velikanski ženski organizaciji zedinili, so se doslej še vedno izjalovili. Pač pa se je na dunajskem kongresu sklenilo, naj delata oba upravna odbora po možnosti dogovorno, da si ostaneta v svojem odločanju tudi nadalje docela samostojna. Istočasno in v istem kraju, kjer

Predsednica jugosl. ženske zveze Leposava Petkovičeva

ima ena izmed teh organizacij kongres, naj ima, če le more, — druga sejo ožje uprave. Prireditve obeh organizacij naj se aktivno udeležujejo člani obeh uprav, ki naj bošta tudi v stalni pisni in osebni zvezi glede na vse akcije, demonstracije, skupne nastope itd., tako, da se doseže čim tesnejše sodelovanje in se čim bolj omeji cepitev delovnih poti.

Predlog dr. Gordonove je bil po obširni debati, ki so se je udeležile zastopnice vseh velikih držav, in tudi Jugoslavije po govoru ga. Ashby, ki je izjavila, da bo tudi Svetovna Zveza storila vse za skupno delo z MZZ, sprejet z vzklikom.

V Schönbrunnu

V nedeljo smo bile deloma svobodne. Ga. Petkovičeva nas je povabila na mašo v pravoslavni cerkvi, ki smo se je tudi udeležile.

Popoldne pa smo se Slovenke odpele v prekrasni, svetovnoznani, pretresljivi zgodovinski dogodkov prebogat Schönbrunn. Tukaj je l. 1805, in 1808, prebival cesar Na. poleon I. s svojim štabom, tu je bil l. 1809. sklenjen dunajski mir. Tukaj se je dolgočasila in besnela ter se hitro potolažila z grofom Neippergom Habsburška Marija Luiza, Napoleonova druga žena...

Cudno tesno postaja človeku, ko hodi po parketih schönbrunnskih razkošnih dvoran, a mu vzhajajo misli v preteklost.

Tu je v času dunajskega kongresa l. 1814.—15. plesala in se zabavala najvišja gospoda Avstrije, Francije, Anglije, Rusije... Tu so ljubimiki cesarji in kralji, tu so kovali zle intrige diplomatov... In končno stojim v sobi, kjer je preminul sirotek Napoleon II., nesrečni Napoleonov sinček, vojvoda Reichstadtski. Na steni visi slika dečka, ki je nekdo zaman klical: »Papa cesar, kje si? Zakaj ne prideš pome?«

V času našega kongresa pa je bila v I. nadstropju schönbrunnškega gradu za žene prav posebno zanimiva razstava »Marija Terezija«. Vse, kar je kdajkoli ali kakorkoli prišlo v etik s to veliko ženo, je bilo razstavljeno tu. Sobane, ki je v njih M. T. stanovala, predmeti, ki jih je uporabljala, obleke, ki se je vanje oblačila in kar je najvažnejše: bele zbirke aktov in listin z lastnorčno pisanimi opazkami ob robovih pričajo, da se je M. T. temeljito bavila s politiko, zakonodajo, z vprašanji trgovine, šolstva, obrti in dr.

Prekrasna in velikanska je zrealna dvorana, zanimiva ceremonijska sobana z velikanskimi zgodovinskimi stenskim slikami in gobelin, preljubeznive in interesantne so kitajska, japonska in porcelanska soba! Malodane v vsaki dvorani pa visi po ena ali več velikih slik, ki je na njih portretirana M. T. sama ali s svojo številno obitelji. Zanimanje zbujajo kabinet, katerega steno so vse pokrile s slikami, večinoma portreti, ki jih je slikala deloma M. T. sama, dobra delatanka, deloma njene hčere. Umetnostna kritičarka dr. Elza Hoffmannova nam je povedala, da je bila vsa rodina M. T. slikarsko

nadarjena. Ta dar se je bajé podedoval še v poznejše rodove.

Da se je vršila razstava »Marije Terezije« prav v času, ko je zboroval na Dunaju svetovni ženski parlament, je bilo posebno dobrodošlo, saj je doprinesla dokaz prav izredne sposobnosti velike vladarice, žene in matere.

Koncert Slovenskega krožka

Zvečer se je jugoslovenska delegacija udeležila koncerta, ki ga je v češkem Narodnem domu priredil Slovenski krožak pod predsedstvom g. Andreja Gabrščka. Prav slovensko in prisrčno nas je pozdravil: naša predsednica, ga. Petkovičeva pa je odgovorila z upravnim sijajnim govorom.

Kongresovi sklepi

V ponedeljek dopoldne je kongres sklenil, da se bodo v bodočnosti vršili kongresi MZZ vsaka tri leta, in ne šele na 5 let kakor doslej. Volitve uprave bodo poslej po

dveh delovnih dobah, torej po šestih letih in ne več vsakih 5 let.

Končno je bil po dolgi in burni debati sprejet predlog švedu, da ne sme biti nihče predsednica uprave MZZ dalje nego dve volilni dobi, t. j. 12 let. Predlog nemške, švedske, nizozemske, norveške in finske ženske zveze, naj se voli sedanja predsednica kot častna predsednica, je — tudi po živahni debati — propadel. V poznajših volitvah je bila izvoljena za pravo predsednico.

V popoldanskem zasedanju je bila še vedno na dnevnem redu izpredemba nekaterih pravil, ki so jo predlagale zveze različnih narodnosti.

V torek so se začela poročila odsekov, ki so jih sestavile predsednice, potem, ko so dobile pisemne referate in ustna sporočila o delovanju istih odsekov v raznih državah.

(Radi pomanjkanja prostora prinesemo poročila o delu v odsekih v prihodnji številki. — Uredništvo).

Kaj pripoveduje zavarovalna tehnika OUZD

Veleznimivi podatki iz 9 grafičnih slik — Pomebno kulturno in znanstveno udejstvovanje OUZD

Ljubljana, 27. junija.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev je k svojem letošnjemu izvlečku statističnih podatkov, ki jih pošilja vsako leto zainteresentom v vrednost in v porabo, priložil 9 grafičnih slik, la predoci nekaj najvažnejših rezultatov matematične statistike in da se širša javnost spozna ne samo z njegovim socialnim, ampak tudi s kulturnim in znanstvenim delom.

Poudarjajoč, da omogoča pravilno diagnozo in interpretacijo socialnih dejavov samo matematična statistika, ugotavlja OUZD:

»Če primerjamo gigantski napredek znanosti in tehnike zadnjih sto let z razvojem družabnega reda, dobimo vtis in pričanje, da je današnja socialna in moralna organizacija še v stanju, ki ga moramo označiti najmanj za primitivno in pomankljivo, ako ne za »barbarsko«, kakor ga imenuje Alfred Wallace. Vzrok temu pojavi ni samo egoizem posameznikov in nerazodnost množic, temveč tudi delstvo, da so socialni pojavi celo teoretično še prav malo raziskani in obdelani. Npregledna množina pri vsakem socialnem pojavu sodelujočih in med seboj bistveno različnih faktorjev je nešteto vzrok težkim napakam in usodnim zaključkom.«

Prva slika »Kretanje povprečnega števila zavarovancev po mesecih« kaže, da je pri moških zavarovancih opažati

zelo regularno valovanje,

ki se vsako leto ponavlja. V prvih mesecih vsakega leta članstvo narasča, julija vedno nekoliko pade, nato zopet nekaj časa raste. Proti koncu leta začne članstvo padati in v začetku prihodnjega leta zopet rasti i. t. d. Vsakoletna valovanja povzročajo sezonski delavci: stavbni, gozdni, poljedelski in drugi delavci.

Ženski člani ne izkazujejo izrazitih sezonskih valov. Računsko je mogoče izslediti tudi neznatno valovanje ženskih sezonskih delavcev: natakarc in sobaric v letovščin, delavk, zaposlenih pri izdelovanju slamnikov, kožuho in t. d.

Druška slika »Kretanje zavarovanih delovcev glede na sezonsko, konjunkturno, slučajno in stalno zaposlitev« kaže, da vsak narodno — gospodarski pretreslaj povzroči valovanje članstva OUZD. Statistika članov OUZD je torej

zelo precizen in občutljiv gospodarski barometer,

ki omogoča ne samo pravilno diagnozo, ampak tudi zanesljivo prognozo (napoved) našega delovnega trga.

Tretja slika »Kretanje povprečne dnevne zavarovane mezd« kaže, da je žensko valovanje povprečne dnevne mezd moških članov zelo podobno sezonskemu valovanju moških zavarovancev. Iz tega sledi, da so

moški sezonski delavci bolje plačani kakor stalni delavci in sicer za 50%.

Četrta slika »Odstotna razdelitev zavarovancev po starosti« kaže, da ima OUZD zavarovanih relativno

mno go več mladih delavcev nego bivše avstrijske okrajne bolnišnice blagajne.

Starostna struktura članstva OUZD je torej zelo povoljna

za izvajanje bolniškega in zlasti pokojninskega zavarovanja.

Vzrok temu pojavu je pojava povoljna gospodarska kriza: mladi delavci (vajenci!) so slabše plačani in jih podjetniki zaradi tega rajši zaposlujejo nego starejše delavce.

Zanimiva je zaseka pri moških članih v starosti 21 in 22 let, ki jo povzroča vojaška obveznost. Kaderski rok traja v Jugoslaviji manj časa kakor v bivši Avstriji. Zato je zaseka pri OUZD ožja od one pri bivših okrajnih bolniških blagajnah.

Število potrjenih moških je relativno mnogo večje kakor v bivši Avstriji. Zaradi tega je zaseka pri OUZD bolj globoka kakor pri bivših avstrijskih okrajnih bolniških blagajnah. Ženski člani te zaseke seveda nimajo.

Peta slika »Verjetnostne krivulje »anu zavarovancev« kaže, da tvori večjetnost, da je član oženjen in povprečna starost žene,

računsko podlago za računanje pram, in rezerv za zavarovanje vdovske rente (pokojninskega zavarovanja).

Verjetnosti so se izračunale na podlagi podatkov članskega štetja dne 30. junija 1926, 1927 in 1928 ter »izravnale« po tkzv. Karupovski okulacijski metodi.

Šesta slika »Korelacija zavarovane mezd in starosti zavarovancev« kaže, da ob-

stoji med starostjo delavca in njegovim zavarovano mezd, ki se sklaša približno z njegovim dejanskim zaslužkom, zveza v tem smislu, da starejši delavec povprečno več zasluži nego mlajši. Povprečno se dnevna zavarovana mezda

poviša za vsako leto starosti pri moških za 0,42 Din in pri ženskah za 0,17 Din.

Od vseh neštetihi momentov, ki določajo višino zavarovane mezd, odpade približno 42% pri moških in 20% pri ženskah, na vpliv starosti delavca. Moški delavci se sčasoma izvežbajo za kvalificirana dela, ki so boljše plačana. Ženske so povprečno manj sposobne za kvalificirana dela in zato starost ženske manj vpliva na višino zavarovane mezd, in sicer v razmerju 20:42.

Sedma slika »Kretanje povprečnega števila bolnikov po mesecih« kaže statistiko bolnikov od maja leta 1924. dalje. Vedno večje zlorabe simulantov so namreč prisilile vodstvo OUZD, da je odločilo leta 1924. točno statistiko bolnikov. Ako odstotek bolnikov prekomerno naraste, se takoj zahteva od zdravnikov, ekspozitur i. t. d. zadostna utemeljitev, uveljavilo se nadalje nadgledu bolnikov itd. Zaradi tega je število bolnikov že

t. l. 2 do 3% vseh zavarovancev.

sredi leta 1925. padlo na normalno višino.

V tem tiči vzrok aktivnosti bilanc! — Ostra zima v začetku leta 1929. je ustavila bolnikov skoro podvojila. Sezonska obolenja povzročajo pozimi influenza, avgusta in septembra pa griža. Za influenco obolenja čimoma moški, za grižo ženske.

Osma slika »Statistika obolenj in porodov leta 1928. glede na trajanje bolniške podporne dobe« kaže, da je število obolenj, ki trajajo kvečjemu tri dni, zelo nizko. Zavarovanci namreč ne dobe hranarine, če traja pridobitna nesposobnost manjše od treh dni, pač pa dobe oskrbo v bolnici. Od četrtega dne incl. obolenja rapidno narasčajo in dosežejo

svoj absolutni maksimum pri moških in ženskah že sedmi dan.

Nato obolenja zopet rapidno padajo: Sekundarni maksimum tvori pri moških obolenja s trajanjem 28 dni, in sicer zaradi obratnih nezdov, katerih hranarina se preknuži v začetku petega tedna na nezgodno panogo. Ker so ženske zaposlene pretežno v manj nevarnih obratih kakor moški, je število ženskih nezdov relativno nizko in zato sekundarni maksimum pri njih odpade.

Porodnice imajo zakonito pravico do porodniške podpore

2 meseca pred porodom in 2 meseca po porodu, ne glede na delazmožnost, če ne hodijo na delo.

Zato se opažata dva maksima in sicer pri trajanju od 60 in 120 dni. Porodnice, ki so hodile na delo do poroda, izgube porodnino po dveh mesecih, porodnice, ki so prenehale z delom že dva meseca pred porodom, pa izgube porodnino po 4 mesecih.

Deveta slika »Zloraba bolezenskih podpor po zavarovancih« kaže, da se socialno zavarovanje izrablja na vse mogoče načine. Zloraba socialnega zavarovanja je tako velika, da je odvisev uspeh socialnega zavarovanja v prvi vrsti od preprečenja zlorab. Dobro plačani delavci si lahko preskrbe dobro hrano, higiensko stanovanje i. t. d. Pri slabo plačanih delavcih je siromaštvo mnogokrat naravnost vzrok in povod bolezni. Povprečna dnevna zavarovana mezda bolnikov morala biti zadnja tega dosledno nižja od povprečne dnevne zavarovane mezd vseh zavarovancev.

V resnici je pa ravno obratno. Zavarovanci izkazujejo ne glede na spol, starost in poklic tem večjo morbilnito, čim večja sta zavarovana mezda in podpora.

OUZD je izvršil z navedenimi slikami ogromno znanstveno delo, na katerega sme biti ponosen.

Ljudje, ki trpe na otežkojeni telesni potrebi in ki jih zaradi tega mučijo krvno prenapolnjenosti trebuha, pritisk krvi v možgane, glavobol, močno utripanje srca, dalje, ki trpe na boleznih dančne sluznice, fišurah, hemoroidalnem zamotku, fistulah jemljejo za iztrebljenje črevesa jutraj in zvečer po četrtinki »Franz Josefov« grenčice. Vodilni zdravnik kirurških zavodov izjavljajo, da se poslužujejo »Franz Josefove« vode po operacijah z najboljšim uspehom. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Dnevne vesti

— **Kopalni vlak Ljubljana glavni kolodvor-Skofja Loka.** Od nedelje 29. t. m. dalje bo vozil na progi Ljubljana glavni kolodvor-Skofja Loka in obratno do preklica kopalni vlak 922-923. Odhod iz Ljubljane glavni kolodvor ob 13.30, prihod v Skofjo Loko ob 14.01. Odhod iz Skofje Loke ob 18.10, prihod v Ljubljano glavni kolodvor ob 18.58. Kopalni vlak bo vozil samo ob vremenu, ugodnem za kopanje, kar bo vsakokrat na postajah pri potniških blaginjah razglašeno. Za kopalne vlake velja 50 odst. popust voznih cen kakor pri izletniških vlakih.

— **Slovensko Planinsko društvo** sporoča, da so z jutrišnjem dnem odprte vse planinske kočice v Julijskih Alpah, Karavankah in Kamniških planinah.

— **Vpisovanje na drž. dekli in dekliški mestanski šoli na Jesenicah** bo 29. in 30. junija od 8. do 12. ure. Novinci naj prinese s seboj zadnji šolski izkaz, krstni list in potrdilo o cepljenih kozah. Zglašeni naj se v spremstvu staršev ali njih namestnikov. Pri vpisu se plača za zdravstveni fond 20 Din. V pri razred se sprejemajo učenci in učenke, ki so z dobrim uspehom dovršili četrti razred osnovne šole.

— **Konkurzi in prisilne poravnave.** Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za čas od 11. do 20. junija naslednji statistiko: 1. otvorišni konkurzi v dravski banovini 4, v primorski banovini 3, v drinski banovini 1, v zetski banovini 1, v dunavski banovini 4, v moravski banovini 1, v vardarski banovini 1, Beograd, Zemun, Pančevo 2. — 2. Razglašene prisilne poravnave izven konkurza v dravski banovini 2, v savski banovini 3, v primorski banovini 1, v drinski banovini 1, v dunavski banovini 6, v Beogradu, Zemunu, Pančevu 1. — 3. Potrdjene prisilne poravnave v dravski banovini 4. — 4. Odpravljeni konkurzi v dravski banovini 8, v primorski banovini 1, v drinski banovini 3, v dunavski banovini 13, v vardarski banovini 2, v Beogradu, Zemunu, Pančevu 3. — 5. Odpravljeni predkonkurzi v savski banovini 2.

— **Skrilatinka v borovniški okolici.** Kakor se dogane poljedelje, je v Borovnici in v bližnjih vaseh 23 otrok zbolelo za škrlatinko. Šola v Borovnici je že delj časa zaprta in se pouk ne bo več vršil, ker je že konec šolskega leta. Hise, ki imajo bolnika, so razkužene, obenem pa so do nadaljnjega prepovedana vsa zborovanja, veselice in druge javne prireditve. Epidemija je samo lokalnega značaja, kakor se vsako leto v raznih krajih pojavlja in ni upravičena bojazn, da bi se razširila še na kak drugo mesto. Število 109 slučajev v dravski banovini kakor smo včeraj poročali, je več ali manj normalno in so to sporadični slučaj, ki pa so večinoma iz bolnic.

— **Knjigovodski tečaj na Vranskem in Gomilem.** Knjigovodski tečaj za obrtnike in trgovce na Vranskem in Gomilem, ki ga priredi Zavod PO Zbornice TOI, se odpre v ponedeljek 7. julija t. l. in sicer na Vranskem ob 8. jutraj, na Gomilem pa ob 4. popoldne. Vsak tečaj bo trajal 6-7 zaporednih dni, pouk pa vsakokrat po tri ure. Vsi oni, ki se želijo prijaviti za tečaj, se pozivajo, da se zanesljivo zglede ob gori navedeni uri v šolskem poslopiju. Pripominjamo, da se bo bržkone vršilo že prvi dan v okviru tečaja tudi kratko predavanje o davkih. Zavod za pospeševanje obrta Zbornice TOI v Ljubljani.

— **Zamenjava rumunskega denarja.** Konzulat kraljevine Rumunije v Ljubljani sporoča vsem zainteresiranim, da bo rumunška Narodna banka potegnila iz prometa bankovce po 5 in 20 lejev. Lastniki tega papirnatega denarja naj se obrnejo na rumunsko Narodno banko v Bukaresto ali na njene podružnice zaradi zamenjave ter naj istosčasno navedejo, če žele, ali se jim naj protivednost po dnevnem tečaju pošlje potem kake jugoslovenske banke ali pa pošlje ček po odbitku poštinskih stroškov. — **Zadnji rok te zamenjave je do 1. septembra 1930.** Po preteku tega roka ti bankovci ne bodo več veljavni.

— **Napad na avtomobil s svati.** V Strazi pri Novem mestu je bila svatba nekega delavskega para. Svatje so si najeli avtomobil ter se v zgodnji jutranji uri hoteli odpeljati vsak na svoj dom. Avtomobil je bil last lesnega trgovca Strumbelja. Zbraja pa se je družba petih zlikovcev, ki so na križišču cest pri trgovini trgovca Šurka zagradili cesto v višini enega metra s tramovjem in z vejami v svrhu maskiranja. Avto, ki je moral pasirati zabarikadirano cesto, bi se sigurno ob ovirah razbil in je le zgolj slučaj, da je pravčasno opazil nastajene ovire sam latnik g. Strumbelj, jih odstrani ter tako preprečil katastrofalno nesrečo, ki bi sigurno zahtevala človeške žrtve. Imena storilcev se niso točno dognala. Upati je, da bodo vsi kmalu v roki pravice, ker je eden glavnih kolodvij že dejanje priznal. Slični dogodki se je pripetil leta 1927 generalstabinim oficirjem, ko so pasirali te kraje pozno ponoči s svojimi avtomobili. Krivci so bili takrat izsledeni ter obsojeni kaznovani.

— **Tatvine jestvin v samostanski kuhinji v Smihelu.** Sestre zavoda D' Notre Dame so že dolgo opazovale, da jim izginja na nepojasnen način razno pecivo iz njihove dobro založene shrambe. Sedaj so po naključju doznale za sladkosnedeže, ki so si v obliki priprošili teh specijelnih dobrih. Ker so fantiči po večini šolobozni, so zadevo prijavile šolskim oblastim, da jih primerno pouči in kaznuje.

— **Novice iz Amerike.** V Pueblu je umrla ga. Tina Kastelic. Podlegla je operaciji. V kraju Ely, država Minnesotta se je 1. junija pripetila težka nesreča, pri kateri sta se smrtno ponesrečila dva Slovence. Omenjena ga dne dva napravlja Stefan Golobčič in njegova žena z dvema otrokoma izlet z motor. čolnom po jezeru. Pridružil se jima je pa tudi 16letni Peter Hutar. Ko so se vračali nazaj, se je motor pokvaril, istočasno pa je voda napolnila čoln in ga prevrnila. Go-

lobčičeva se je z dvema otrokoma rešila, dočim so vsi ostali utonili.

— **Stavbno gibanje v Novem mestu.** Na Glavnem trgu v Novem mestu si je trgovec Fr. Seidl postavil na svoji hiši novo strešno ogrodje, ki ga bo pokril z opeko. Streha je bila doslej poleg še ene na Glavnem trgu krita z lesenimi desicami.

— **Nesreče in neogode.** France Rupet, 72-letni posestnik iz Krvave peči pri Turjaku, je 26. t. m. padel pod voz in si zlomil desno nogo. Slična nesreča je doletela 14-letnega posestnikovega sinčka Franca Potočnika, ki je padel z voza in se precej poobil na glavi. Janez Pahuli, 13-letni sin delavca iz občine Dolenja vas, je padel s kolesom in s težkimi notranjimi poškodbami nezvesten obležal. V Mostah je vol sunil v glavo Vinka Novaka, sina posestnika, in ga precej nevarno poškodoval. V Preški pri Mostah je padel zidar Franc Grad z 12 m visoke stavbe in nezvesten obležal. Prepeljali so ga že včeraj v ljubljansko bolnico, kjer pa leži še danes v nezavesti.

TVRDKA Z ŽELEZJINO
STANKO FLORJANČIČ
LJUBLJANA SV. PETRA CESTA 35
pripravlja svojo bogato zalogo razne emalirane in aluminizirane kuhinjske posode.
Točna in solidna postrežba!

— **Osnovanje velikega hotela na Cetinju.** Ministrstvo trgovine in industrije je odobrilo osnovanje velikega hotelskega podjetja »Grand Hotel« s sedežem na Cetinju. Delniški kapital znaša 4 milijone Din ter se vpisovanje delnic vrši do 24. julija letos pri denarnih zavodih v zetski banovini. Ker je Cetinje sedež zeteke banovine in obenem eno izmed turističnih središč Jugoslavije, se je čutila potreba po dobro organiziranem hotelu, ki bo tekom leta ugodno rešena. V Črni gori, Boki in Dalmaciji, kakor tudi v ostalih krajih obstojejo precejšnje zanimanje za to akcijo in se pričakujejo dobri uspehi.

— **Nova organizacija bank na Cetinju.** Na ustanovni glavni skupščini, ki se je pred dnevi vršila na Cetinju, se je konstituiralo novo združenje jugoslovenskih bank »Slatina delegacija denarnih zavodov za zeteke banovine«. Za predsednika upravnega odbora je bil izvoljen predsednik »Crnogorske banke« Vuko Vuletić, za podpredsednika ravnatelj »Cinovinjske štedionice« Jovan Martinović, za predsednika nadzornega odbora advokat Milan Bui, v upravnem in nadzornem odboru pa je še zastopanih po svojih pooblaščenih delegatih 20 denarnih zavodov z ozemlja Crnogore, Metohije, Sandžaka, Boke, Dalmacije, Bosne in Hercegovine. Namen tega združenja je pospeševanje in zaščita posebnih interesov bank in hranilnic v zetski banovini. Sedež in tajništvo delegacije sta na Cetinju v središču zeteke banovine.

— **Skrivnostni kolezar.** Preiskava o strašnem umoru 9letne Marie Ulihen pri Palanki se nadaljuje z mrzlično hitrostjo. Iz Beograda so poslali v Palanko dva kriminalna uradnika z najmodernejšimi tehničnimi pripomočki, s katerimi kažejo dobiti sled za morilcem. Orožniki so aretirali tudi več cigarov, ki so tedaj tihotili v bližini. Izjavili so, da so videli, kako je v kritičnem času vozil neki kolezar z največjo hitrostjo po cesti mimo gozda. Kjer se je umor izvršil. Po opisu je bil to neki 29letni delavec iz okolice vasi Silbaša. Policija je za njim izdala tirnico. Iz Sente poročajo, da so v neki gostilni aretirali na podlagi izdane tirnice nekega mušketarja, ki se je vedel zelo sumljivo in ni mogel povedati, kje je bil v času, ko se je izvršil umor. Imel je tudi sledove krvi po obleki.

Modni salon F. Kurij
Turjaški trg šte. 1

nudi cenjenim gospodom prvovrstno izdelavo vseh vrst oblek po najnovšem kroju in izredno nizkih cenah. Anglesko in češko blago najmodernejših vzorcev in zalogi.
Državnim uradnikom tudi na obroke!

— **Rajčič obsojen na dve leti ječe.** Zagrebški trgovec, 39letni Milivoj Rajčič, ki je na velikonočno nedeljo zabdel svoj nezvesto ženo, ko jo je srečal na cesti, je bil obsojen na dve leti ječe. Sodniki so upoštevali vse olajševalne okoliščine. Bil je tako razburjen, da ni vedel, kaj dela. Žena ga je varala že več let in podpirala svojega ljubimca v tem času z znatnimi vsotami.

— **Maščevanje zavržnega ljubimca.** Dragotin Popov iz Melenc je že dolgo zalozoval lepo 18letno Desanko Šubič, ki ga pa ni marala. Pred dnevi je fant pričakal dekle v nekem parku in jo pozval, naj z njim zbeži od doma. Ker se je dekle branilo, je fant potegnil nož in ga zadel Desanko v prsa. Našli so jo mimoidoči tr poklicali zdravnika. Popov se je sam javil policiji.

— **Strašna smrt dečka.** Triltni Jovan Hrnjak iz Poljane je skakal po dvorišču, ko je njegov oče pripravil v kouru krmo za prašiče. Nesreča je hotela, da se je deček sklonil nad kotlom in padel vanj. V kotlu je ravno kipele voda, ki je dečka tako opekla, da je kmalu nato umrl.

— **V silobranu ubil dva človeka.** Pred sodiščem v Čupriji se je 24. t. m. zagovarjal Petar Vukelić iz Kruševca, ki je bil nekega dne v veseli družbi, med katero pa je nastal prepri. Po prepri so se začeli pretepati, v silobranu pa je Vukelić zabol Ruja in Bogosava Stevanovića. Sodišče je Vukelića oprostil.

— **Kovačem za sekire in lopate!** Za tovarno v Srbiji se nujno rabijo kovači za sekire in lopate. Reflektanti naj se obrnejo na Javno borzo dela v Ljubljani.

— **Obsojen defraudant.** Beogradski vzključno sodišče je dne dni potrdilo obdobo proti bivšemu višjemu drž. uradniku

Simu Stepiću, ki je ponesrečil 800.000 Din in je bil pred prvoinstančnim sodiščem obsojen na 15 let ječe. Njegovemu pomožniku Velizariju Karanoviću je vzključno sodišče zvišalo kazni od 6 na 6 in pol eta ječe.

— **Vreme.** Včeraj je bilo več ali manj oblačno po vsej državi. Jasnje je bilo edinele v Splitu. Najvišjo temperaturo so imeli v Splitu, Skoplju in Beogradu in sicer 32 stopinj, v Ljubljani pa je znašala temperatura 28.6. Danes je kazal termometer 18 stopinj, barometrično stanje pa je 758.5. Vremenska napoved se glasi: Menjajoče se oblačno, toplo vreme, možnost neviht.

ZOBNI ATELJE
FRANJO RADOVAN
nasproti velesejmu

je za čas šolskih počitnic odprt samo ob **TORKIH, SREDAH, ČETRTKIH in PETKIH.**
Telefon šte. 21-12.

Kolo jahačev in vozačev
„Prestolonaslednik Petar“
v Ljubljani
priredi

VELIKE KONJSKE DIRKE

v soboto dne 28. in v nedeljo 29. junija, vsakokrat ob 3. popoldne na vojaškem veljašču pri Dev. Mar. v Polju

Prijavljeni so najboljši ameriški dirkači in galopni konji, kakor tudi konji domače rejne. — Stava na konje — totalizator.

Sedeži 20, stojišča 8, za dijake, otroke in vojake 4 Din. — Predprodaja vstopnic: v trafiki Sever, Šelenburgova ulica in v trafiki Union, Miklošičeva cesta.

Autobusi bodo vozili od Pivovca od 1. naprej. — Železniška zveza ob 13.49 popol. z glavnega kolodvora do Dev. Mar. v Polju.

Iz Ljubljane

— **Mestno županstvo** poziva ljubljanske hišne posetnike, naj jutri na 27. dan 28. junija v proslavo in spomin padlih borcev za domovino razobesimo zastave.

— **Spomenik kralja Petra v Ljubljani.** Akcija za postavitve spomenika kralja Petra v Ljubljani je zaključena. Zbranih je okrog 8000 Din. Ta denar so prispevali samo mali ljudje. Naši premožnejši posredniki in podjetja se še niso odzvali. Odbor za postavitve spomenika je imel te dni sejo, na kateri je sklenil, da bo spomenik kralju Petru v Ljubljani odkrit ob 11. letnici smrti kralja Petra I. Velikega Osvoboditelja prihodnje leto meseca avgusta. Ker bo odkritje združeno z velikimi svečanostmi, opozarjamo že sedaj vsa društva, naj pri eventualnih svojih prireditvah to upoštevajo. Najboljna akcija je v glavnem, kakor rečeno, zaključena, obstojajo pa še nekatere ovire v prvi vrsti glede na deločitev prostora, kjer naj bi stal spomenik, ker se mestna občina kljub ponovnim prošnjam in urgemam še ni odločila, kje naj bi spomenik stal. Upamo, da se s strani ne bo večjih ovir.

— **Podoknica bivšemu ljubljanskemu županu g. Petru Graselju.** Pevski zbor Glasbene Matice ljubljanske zapoje nočol ob pol 21. na Mestnem trgu pred stanovanjem bivšega ljubljanskega župana g. Petra Graselja podoknico v počastitev devetdesetletnice njegovega rojstva. G. Peter Grasel je edini še živeči član ustanovnega odbora Glasbene Matice ljubljanske, ki je pripravil njeno ustanovitev l. 1872.

— **Francoska razstava** bo odprta še na Vidov dan in v nedeljo. Ker si mnogi razstave še niso ogledali, morejo to storiti te zadnje dni in se oddolžiti s svojim obiskom dragim gostom, zastopnikom francoske likovne umetnosti. Vršili se bosta še dve vodvi in sicer na Vidov dan ob 8. zvečer in v nedeljo ob pol 12.

— **Mestna ženska realna gimnazija** v Ljubljani zaključuje tekoče šolsko leto na Vidov dan (28. junija) ob 9. s slovesno službo božjo pri uršulinkah in z razdelitvijo izpričeval. Ravnateljstvo opozarja, da mora vsaka gojenka po ministrski odredbi (S. n. br. 16. 162. od 23. maja t. l.) vzeti (kupiti) tiskano letno »Izvestje« za ceno Din 20.—, ki jih je izročiti razrednikom.

— **J. Na drž. osrednjem zavodu za ženski domači obrt v Ljubljani.** Turjaški trg 4/l. se vrši vpisovanje gojenk in hospitantk od 30. junija do 1. julija 1930, vselej od 8. do 12. popoldne. Na zavodu se poučujejo sledeče tehnike: klekljane čipke, sivane čipke, belo in pisano vezenje, tole, file, biserna dela, konfekcioniranje in gobelin. Redne gojenke se sprejemajo po dopolnjenem 14. letu. Podrobne informacije na zavodu.

— **Zaključek razstave »Človek — mati — dete«.** V ponedeljek dne 30. t. m. bo zadnji dan odprta ta prezanimiva higijenska razstava. Kdor doslej ni imel prilike ogledati si in preštudirati izložbenega materiala, naj to stori še te dni. Razstava je nameščena v paviljonu »L« in odprta vsak dan od 9. do 12. in od 15. do 18. V jeseni bo Higijenski zavod razstavil na istem mestu II. del istoimenske razstave, ki bo po vsebini in tehnični oprepi še bogatejši.

— **J. Na drž. manjšinski osnovni šoli v Ljubljani** (z nemškimi učnim jezikom ter poukom v slovenskimi in srbohrvaščini) bo vpisovanje učencev in učenek dne 29. in 30. junija t. l. od 9. do 12. ure na Cvojevi cesti št. 5, prvo nadstropje — desno.

— **J. Javna dražba zarubljenega primoža** bo dne 2. julija 1930 od 9. popoldne dalje na mestnem magistratu. Več na razglasu, ki je nabit na mestni deski.

— **J. O karambulu v Jenkovi ulici.** Poročajo smo, da se je na križišču Jenkove ulice in Kette-Murnove ceste zelelet motociklist Trobec v avtomob in se precej poobil. Pomotoma smo poročali, da gre za mestni avtomob, bil pa je to v resnici Magistratov avtomob, ki ga je šofiral Joško Oblak in ne Ivan, kar je bilo tudi pomotoma omenjeno.

— **I. Turkovo truplo se že našli.** Truplo ponesrečenega akademika Uroka Turka je včeraj popoldne potegnili iz tolmuna pri izlivu Gameljšice v Savo ribiž Franc Čizman iz Tacna. O tem je obvestil orožnik, ki se telefonično obvestil rodbino. Truplo ponesrečenega akademika so prepeljali s pogrebim avtom v mrtvašnico k Sv. Krištofu, odkoder se bo vršil danes ob 15.30 pogreb na pokopališču k Sv. Križu.

— **I. Sentiakobski gledališki tabor** splošno vsem članom in članicam, da je urila mati našega člana in režiserja T. Pogorelica. Prosimo vse članice in članice, da se udeležijo pogreba, ki se vrši v soboto ob pol 5. iz Gorupove ulice.

— **I. Umrlj so v Ljubljani** od 21. junija dalje: Anica Hočvar, hči sluga, 2 leti, Kladezna ulica 1; Blaž Krušič, kroj. pom., 36 let, kopalnišče »Ilirija«; Marija Kobler, učiteljica v p. 35 let, Sv. Petra cesta 62; Pavel Kunstler, kovaški mojster, 88 let, Dunajska cesta 58; Jakob Černe, žel. kretnik v pok., 67 let, Vrtna ulica 22; Jakob Horschitz, zasebnik, 51 let, Zalo. a. c. 11; Vanda Krajc, hči posestnika in trgovca, 24 let, Zaloška cesta 11; Franc Celestnik, vojni invalid, 26 let, Sv. Petra cesta 81. — V bolnici: Franc Žagar, delavec, 38 let, Prezid 46; Jožeta Jerala, tov. delavka, 49 let, Emonska cesta 10; Jožeta Filipč, postrežnica, 23 let, Gradnovo nabrežje, baraka; Metod Eržen, dninar, 21 let, Pševu 13; Antonija Gorenc, učiteljica, 69 let, Hrušice 21; Ciril Peklar, sin postrežnice, 2 leti, Apihova ulica XIII-3; Srečko Birk, dninar, 43 let; Ivana Rešek, žena žel. strojevodje, 65 let; Vevč 35; Marko Popović, trgovec, 24 let, Skemiljevec; Katarina Mali, zasebnica, 67 let, Primskovo pri Kranju; Marija Rezeli, dninarica, 44 let, Skoljica št. 32.

— **I. Trnovsko žegnanje,** ki ga priredi pevsko društvo »Krkovo« v Trnovu v nedeljo dne 29. t. m. na vrtnih pro in oštine »Kolezijske« (pri Pelcu) obeta kakor vsako leto tudi letos obilo zabave in razvedrila. Preskrbljeno bo za vsa jedao in pijačo. Velik plesni prostor bo pripomoget, da pridejo tudi plesalci in plesalke na svoj račun. Zato vsi v Kolezijo na preslavo trnovskega žegnanja. — 387n

— **I. Prošnja občinskemu svetu.** Posetnik na Martinovi cesti so prejeli nedavno odlok mestnega gradbenega urada, da morajo v teku šestih tednov izpeljati kanalizacijo v mestni kanal, češ, da bo cesta v najkrajšem času tlakovana. Posetniki Martinove ceste so to res storili, nekateri so se zato morali celo oddolžiti in sedaj je vsa kanalizacija na Martinovi cesti urečena. Toda s tlakovalnimi deli na Martinovi cesti se niso pričeli in vse kaže, da se v dolednem času še ne bo. Zato prosijo prizadejni posetniki mestno občino, naj izpolni svojo obljubo in naj Martinovo cesto, ki je itak ena najbolj prometnih v Ljubljani, tlakuje.

— **Pri Tičku na Gričku** bo na Vidovdan zvečer pri vsakem vremenu na novourejenem vrtu tvrčka Bar proizvajala na gramofonskem ojačevalcu najmodernejšo komade. — **I. V nedeljo na sv. Petra** popoldne bo ob vsakem vremenu pri Tičku na Gričku žegnanje. Pridite na štruklje. Obenem bo tvrčka Bar na gramofonskem ojačevalcu prednašala najmodernejšo glasbo.

Iz Celja

— **c. Avtomob Celje.** Dramlje bo v nedeljo ljo dne 29. junija k blagoslovljenju motorne briglade v Dramljah vozil popoldne izpred kolodvora Celje ob 12.25 skozi do Dramelj in se bo iz Dramelj vračal kakor ob sredah in sobotah nazaj. Zvečer pa bo isti avtomob izpred kolodvora Celje 19. odhajal nazaj v Dramlje po običajni poti po goste ter do odhajal iz Dramelj med 21. in 22. uro. Gostje, ki želijo zvečer v Dramlje, se lahko torej poslužijo posebnega večernega voza. Avtomob mesta Celje.

— **c. Trgovski in obrtni obrati na Vidov dan.** Celjsko mestno načelstvo razglašja: Na osnovi člana 33. naredbi o odpiranju in zapiranju trgovskih in obrtniških obratovalec v dravski banovini odreja mestno načelstvo v Celju, da morajo biti na Vidov dan dne 28. junija trgovske in obrtniške obratovalec v mestu Celju zaprte od 8. do 10. ure vsake prekršitev bo kaznovana. — **Pazite vendar na otroke!** Ponovno smo že opozarjali starše, naj posvečajo vendar nekoliko več pažnje in skrbnosti svojim otrokom. Zlasti je to potrebno letos v gozdovih in na pašnikih, ker se je pojavilo letos naravnost rekordno število kač, ki so že opikale mnogo otrok, pa tudi odraslih. Predvčerajšnjim je pilil velik gad v nekem gozdu pri Zabukovci neko šolarico. Dasi ravno je bilo dekle, še dosti naglo prepljano v Celje, je strup že tako močno razširil svoje smrtonosno delovanje, da je uboga dekle na pragu bolnice umrla. Starši so morali mrtvega otroka zopet odpeljati domov. Zato nikar ne pušajte otrok samih v gozd ali sploh na daljše sprehode v osamljene kraje.

— **c. Posledica surove športne igre.** Pred par dnevi je o priliki neke nogometne tekme v Celju suil neki igralec svojega nasprotnika, 20letnega delavca Alberta Flisa iz Gaberja tako surovo na tla, da si je ta pri gaberju izpahnil levo roko v komolčnem sklepu. Tudi pri takovanih »športnih« tekmah je treba poznati določeno mejo med športom in surovostjo.

— **c. Dežurno lekarniško službo v Celju** bo vršila prihodnji teden, pričeni jutri 28. junija do vstetega petka 4. julija, lekarna »Pri križu« na Kralja Petra cesti.

— **c. Nesrečen padec s kolesa.** V Gregorčičevi ulici je padel pred dnevi med vožnjo s kolesa 13letni sin tehnika Alfred Kikl iz Zavodne pri Celju. V rokah je držal večjo steklenico, ki se je pri padcu razbila. Na razbitih črepih se je deček nevarno obrzel na levih dimljih. Poškodba je resna. Sprejet je bil v celjsko javno bolnico.

Naročajte
„Našo dobo“

Kdo je Bela Kertesz?

O Beli Kertesz, o katerem je že poročal »Slov. Narod« in tudi »Jutro«, da nabira za drag denar inserate za neko spominsko knjigo o vsesokolskem zletu, nam se javljajo: Bela Kertesz je imel s seboj priporočilo pismeno okrožnico z lastnoročnim podpisom bana inž. Serneca, v kateri je bilo rečeno, naj mu gredo povsod na roko, češ, da vrši važno nacionalno misijo. Prišel je tudi v Slatino Radenci, kjer je bil že več dni prej napovedan po sreskem pogovarju. Predstavil se je kot oficijelni zastopnik Sokola kraljevine Jugoslavije in je imel tudi nekakšno priporočilo vizitko. Nastopil je zelo samozavestno ter izjavil, da nabira reklamo za spominsko knjigo, ki bo izdana v spomin na vsesokolski zlet. Ker je imel tudi priporočilo bana in ker so ga tudi lokalne oblasti po naročilu banske uprave priporočile, so mu povsod nasledili in mu deloma takoj plačali reklamo, deloma pa naročili. Zdravilišče v Slatini Radenci je naročilo dve strani za 12.000 Din, k sreči pa ravnatelj ni takoj plačal, pač pa mu je nasledila posojilnica, ki mu je plačala 1.500 Din za en črt strani, ne da bi dobila kako potrdilo. Nadlegoval je tudi župana, češ, da rabi občina reklamo. Pojasnili so mu, da občina nima v ta namen denarja, toda mož ni odnehal in končno mu je dal župan v strahu pred morebitnim posledicami 500 Din, katere je sprejel zopet brez vsakega potrdila. Dolžnost oblasti bi bila, da pojasnijo, na kak način je prišel do oficijelnih priporočil sumljivi tip, s katerim nima Sokolstvo ničesar opraviti. Kolikor smo informirani, gre za akcijo beograjskega »Vremena« ki namerava v zvezi s sokolskim zletom izdati posebno številko, za katero nabira inserate.

Drobiž iz Zasavja

Litija, 27. junija.

Sv. Vid — je češeni sit!
Ta le pregovor se uresničuje tudi letos. Češnjava drevesa stoji polna, čakajo svojih gostov, da se posladkajo s prvim zrelim sadjem letošnjega prideleka. Nekateri zasavski kraji so znani po številnih češnjah, njih nasadih; naj omenim samo okoličo Stange, kjer stoji znana cerkev sv. Antona, patrona češnjarjev.

Zdaj se bodo pričela romanja ljubljanskih družin v naše kraje, s polnimi košaricami se bodo vračali na vlak, medtem pa seveda ne bodo pozabili na ugodno priliko, da si okopajo svoje grešno telo v hladnih savskih vrtinčinah.

Naši vrli sosede šmarčani se kar najbolj vestno pripravljajo na pevsko prireditev, ki jo bodo imeli prihodnjo nedeljo 6. julija. Tedaj bodo praznovali »Zvonovico« 40letnico svojega obstoja. Ta dan bo veliki pevski praznik, vsi udeleženci imajo pravico na polovico vožnjo po železnici. Ob Ljubljani so že korporativni obiski nekaterih ljubljanskih, kakor tudi pevskih zborov iz Zasavja.

Brezupna nadlega so postali za naš kraj psi. Mnogo se jih podi brez gospodarja po ulici. Za te zapuščene kalice tako dnevnega, posebno pa še nočnega miru se ne briga nihče, ne gospodarji, niti oblastvo. Gorje potniku, ki pride v Litijo s ponočnim vlakom in mora preko mostu. Kakor volkovi veliki mesarski psi se zakade vani. Če nima trdnih žrcev, je tisto noč gotovo brez spanja. Vso noč smo preskrbljeni z zategnjenimi lajastimi melodijami. K vragu gre vsaka noč, kdor spi pri odprtem oknu. In kdo naj se vendar kuha pri zaprtem oknu v teh dvojni pasjih dnevih in nočeh. Nujno priporočamo krajevnim čimniteljem, naj rešijo Litijo pasje nadloge.

Psi pa ogrožajo že tudi javni promet. V nedeljo je privozil iz Šmartne kmetijski voznič. Na Frtici so ga napadli psi. Konja sta se ustrašila nenavadnega pasjega sprejema, splašala sta se in v jedrnem diru zavozila na trg. Kakor žoga je odskakoval voz okrog Elsnerejevega vogala, na trgu so se ljudje razbežali na vse strani in je pravi čudež, da ni prišel kadi pod kolesa, posebno otroci, ki se kaj radi nastavljajo po cestah.

Tak podoben primer je bil tudi v sredo zvečer. Hlapec je gnal zvečer napajati konje. Svoje živine ni vodil na vrvi. Tedaj pa so naskočili konjičke psi — cestni postopaki. Konji so se plaskali, namodoma je bilo na trgu kakor v velikem cirkusu. Baš tedaj je pripeljal na kolodvor deveti vlak iz Zidanega mosta. S tem vlakom se je vračala tudi deca, ki je bila ta dan na izletu v Celju. En konj je zdrvel ves plašen v gručo otrok, ki je zavila baš tedaj na trg. Ker ni bilo tedaj še niti cestne razsvetljave — ura je bila že skoro pol desetih zvečer — je čudno, da je mala deca uvidela pretečo nevarnost in se pravčasno razbežala. In ko bi se zgodila nesreča? Kdo bi potem priznal krivdo in nosil težke posledice?

Pomlajenje.

Ko je Ribničan Vrbanc čul, da slovit zdravnik Voronov pomlaja ljudi, je sklenil, da se takoj odpelje v Francijo. V Ljubljani je kupil vozni listek do Pariza

Moda

Poletni kostumi

Kako se oblačijo veliki možje

Nekaj opazovanj pri sodobnih vodilnih možeh kulturnega sveta

Zanimivo je opazovati, kako se oblačijo in kaj nosijo slavni in veliki možje. Večina slavni mož vseh narodov je bila glede na modo oziroma oblačila zelo skromna, so pa med njimi tudi nekateri, ki so se in ki se še zelo skrbno, včasih tudi pompozno oblačili. Nekateri so skrajno konzervativni, drugi so zopet reprezentanti mode, paradirovali v sijajnih uniformah in kostumih. Edina ob-

leka, ki je vsem skupna, je navadna obleka za obiske, skupen pa je vsem tudi ovratnik.

Angleški kralj Jurij

Angleški kralj je glede na modo zelo formalen in se drži konvencionalnih pravil. Njegove obleke so temne, kravate decentne, nikdar žive. Njegovi najljubši kravati sta rdeče in črno pro-

gasti, to sta barvi njegove garde. Namesto kravate izle nosi staromodni kravetni prstan. Celo njegove lovske obleke so krojene strogo po modi, so pa tudi iz temnega blaga. Če kralj jadra s svojo jadrnico »Britannia«, potem nosi modri suknjič iz serža ter razmeroma precej široke hlače.

Princ of Wales

Princ of Wales je takorekoč za moško modo merodajen. Kar nosi on, to je vedno moderno, pa naj bo še tako nepraktično ali pa nesmiselno. Sicer je pa res, da ima vaješki princ okus, da je vedno eleganten in šik. Njegova moda je bila pred leti zelo ekstremna, kasneje se je pa vnesel in sedaj je vedno zelo decentno oblačen. Pri sportu je oblačen zelo praktično, vendar pa daje prednost živim barvam. Na glavi ima običajno zvončaste klobuke z ozkimi kraji. Na lov hodi v staromodni lovski obleki.

Ramsay Macdonald

Angleški premijer je morda glede na modo in obleke ena najbolj skromnih oseb v Angliji. Izdatki za njegove toalete so nemara precej neznatni. Na glavi ima pokrivalo iz mehkega blaga ali klobučevine, nikoli še ni imel zvončastega klobuka. Kadar je na deželi, nosi obleke iz polsukna, mehke ovratnike, pumparice ali knikebokere. Kakor znano, Macdonald rad leta, je pa tudi za letanje priprosto oblačen. Njegove obleke so krojene iz dobrega blaga, vendar pa popolnoma enostavne in jih nosi z nekako nonsalanco. Na njegovih hlačah ni nikoli opaziti ostrega roba. Po-

Elegantne obleke za gospode

izdeluje atelje

Josip Ježek

LJUBLJANA — Šelenburgova 6

morem živeti. Leziva skupaj in veter zasuje s peskom najin skupni grob. Njo je začel dušiti kašelj. Leon je dvignil svojo ženo in jo položil nazaj, čim je nehala kašljati. Potem se je opotekel iz šotora, da bi v samotni skrli svojo bolešt.

Ko je ostala Marion sama, se je naslonila na komolec in s težavo napisala na kosček papirja nekaj vrstic. Zložila je listek in ga krepko stisnila. Potem je zopet omahnila na posteljo. Njen drobni obraz je postal vedno bolj blede, dihanje vedno počasneje. Končno ji je prišlo iz ust kri.

— Leon, si že tu?
— Kaj me ne poznaš, Marion?
— Slišim samo tvoj glas — pred mojimi očmi je megla. Nekaj ti moram povedati. Leon, odpusti mi, lepo te prosim.

— Marion!
— Nisem vredna tvoje ljubezni, tvoje žrtve. Pojdi. Pozabi, da sem oblačila tu in da je veter s peskom pokril moje truplo.

— Kaj pomeni to?
— Ko si bil na svoji zadnji znanstveni ekspediciji celo leto z doma, sem že mislila, da se ne vrneš več.

— Marion!
— Tvoje oči so tako srepe. Odpusti mi. Umreti moram. Misliš, da te ne ljubim? Kaj bi šla s teboj v puščavo, če bi te ne ljubila? Toda za hip sem

Varuje perilo!

Schichtov Radion
pere sam!

sebnih oblek za sprehod in za večer ne nosi.

Doumergue in Tardieu

Kakor je Anglija merodajna za moško, tako je Francija za žensko modo. Zato je redkokdaj srečaš Francoza, ki bi bil oblečen po zadnjem kroju. Francozi v splošnem na modo ne polagajo posebne važnosti. Najboljše oblačena Francoza sta nemara še predsednik Doumergue in ministrski predsednik Tardieu. Predsednik zlasti imponira s svojo korektno jutranjo obleko; na glavi nosi svilnat klobuk.

Briand ne polaga na obleko nobene važnosti. Njegova zunanost je brezskrbna. On nosi mehke klobuke, njegove kravate so rahlo zavezane, vendar so njegove obleke kljub temu vedno čiste in lepe, zlikane in okusno prikrojene.

Maršal Pilsudski

Gotovo je, da igra maršal Josef Pilsudski v poljskem javnem življenju veliko vlogo in da je ena najmarkantnejših poljskih oseb. Kljub svojemu visokemu položaju pa je diktator vedno slabo in površno oblačen. On nosi čisto svojo uniformo, ki je pa navadno oguljena. Nekateri trdijo, da nosi vojaške suknjiče, ki jih je še imel, ko je bil poveljnik legijonarjev. Nekateri suknjiči so oguljeni in zamazani, diktator se pa kljub prizadevanju drugih ne more ločiti od njih. Na glavi nosi Pilsudski malo okroglo čepico. Zanimivo je, da polaga maršal veliko važnost na to, da so častniki štaba vedno snažni in zlikani.

Coolidge

Ameriška predsednika Wilson in Harding sta bila vedno čedno in tudi za oko prijetno oblačena, Hoover pa nosi obleke mirne barve. Bolj moderen je bil Coolidge, ki ga je videti vedno v najmodernejših oblekah.

Mussolini

Mussolini je gotovo tudi ena najbolj markantnih sodobnih oseb. Ko je na čelu fašistov korakal v Rim, je bil oblačen v črno srajco. Kasneje, ko je prevzel vodstvo raznih uradov in s tem številne funkcije, se je začel italijanski premijer pompozno oblačiti. Zbirka njegovih uniform, dekoracij in raznih drugih stvari, ki zunanost človeka znatno izprememi in oplešajo, se je začela večati. Kot premijer, zunanji minister in takorekoč glava države, vedno pazi, da je njegova toaleta zelo skrbna in da odgovarja vsej okolici. Njegov suknjič, telovnik in hlače so iz finega črnega blaga, ki je bogato obšito z zlatom, klobuk je okrašen z novejimi peresi. Pri paradah in oficijelnih proslavah nosi tudi meč, prsa pa mu diči številna odlikovanja. Mussolini hoče na ta način masam imponirati.

V HOTELU

— Natakaj, včeraj je bil v moji juhi gumb za ovratnik za zadaj, danes pa sem našel gumb za spredaj.

— Oprostite, gospod!

— Nu, saj nisem hud, je menil gost, samo povejte mi, kdaj bom v juhi lahko našel kravato.

NE VSI

— Oh, moški ste pa res vsi idijoti.

— Ne, ne vsi. Samci gotovo ne.

Skupščina občinskih uslužbencev

Dne 5. in 6. jul. bodo v Trbovljah redne letne skupščine »Zveze organizacij občinskih uslužbencev in vpokojencev dravske banovine« ter »Društva pokrajinskih uslužbencev bivše mariborske in ljubljanske oblasti«.

V soboto 5. julija bo ob 12.28 in ob 15.07 sprejem članov in članic obeh pokrajinskih tovariških organizacij bivše mariborske in ljubljanske oblasti, kakor tudi članov upravnega odbora »Zveze« na trboveljskem kolodvoru, ob 15.30: a) seja upravnega odbora »Društva pokrajinskih občinskih uslužbencev za bivšo mariborsko oblast« v prostorih Društvenega doma, b) seja upravnega odbora »Društva pokrajinskih občinskih uslužbencev za bivšo ljubljansko oblast« v uradnih prostorih trboveljskega trškega načelstva, ob 16: 1. skupščina »Društva pokrajinskih občinskih uslužbencev za bivšo mariborsko oblast« v dvorani Društvenega doma; 2. skupščina »Društva pokrajinskih občinskih uslužbencev za bivšo ljubljansko oblast« v posvetovalnici trboveljskega trškega načelstva; ob 18: seja »Zvezinega« upravnega odbora v uradnih prostorih trboveljskega trškega načelstva; ob 20: koncert pevskega zbora mariborskih mestnih nameščenecv in kvarteta ljubljanske Glasbene Maticve in dvorani Društvenega doma, po koncertu prijateljski sestanek.

V nedeljo, 6. julija bo ob 8.41 in ob 8.45 sprejem mariborskih, celjskih, ptujskih in ljubljanskih mestnih nameščenecv izletnikov na trboveljskem kolodvoru, ob 9. ogled trga Trbovlje, največje rudarsko-industrijskega središča kraljevine Jugoslavije, ob 10. redna letna »Zvezina« skupščina v dvorani Delavskega doma, ob 13. skupni obed v prostorih Fortjeve restavracije na Vodah, ob 15. ogled trboveljskega rudnika in vseh tamkajšnjih naprav ter eventualno tudi steklarne v Hrastniku, ob 19.16 odhod skupščinarjev iz bivše mariborske oblasti, ob 20.42 odhod skupščinarjev iz bivše ljubljanske oblasti.

Škofjeloške novice

Poročila sta se v sredo na Brezjah uradnik zavarovalne družbe »Feniks« v Ljubljani g. Ivan Plestenjak in gđ. Dorica Guzeljeva iz ugledne škofjeloške rodbine »Pri Balantu« na Stemarjih. Mlademu paru iskrene čestitke!

Škofjeloška godba na pihala absolvirala na Vidov dan 28. t. m. na Glavnem trgu v Škofji Loki daljši koncertni program. Pričetek ob 20.30. Koncert preteklega tedna je izpadel zaradi nepričakovanih ovir. Škofjeločani so imeli pred par dnevi, v vročem popoldnevu, svojevrstno zabavo. Matveber, škofjeloški urar in ljubitelj lova, je ujel pred tedni ljubko, mlado večerico in jo prinesel na dom. Drobna živalica pa je nenadoma izginila in za njo tudi vsaka sled prav do poslednjih dni, ko so brhko skakalko opazili sredi Glavnega trga. Za verico se je pričel pravi lov mladine — pa tudi starejših ljudi. Zabave, smehe in dobre volje je bilo da le kaj! Končno se je posrečilo begunko zajeti. Sedaj je v lasti trgovca Ješeta Antona.

Sejem sv. Janeza Krstnika je imela Škofja Loka v sredo. Po trgu je bilo razmeščenih dokaj stojnic, obloženih z vsakovrstno robo iz manufakture, železnine, klobučevine, suhe robe itd. Ni se manjkalo vsakovrstnih slaščic. Pritok deželanov s škofjeloške okolice in gorskih vasi je bil povprečen. Po prvih opoldanskih urah se je odlo mesto v vsakdanjost.

Kresni večer je zajel Škofjo Loko v znamenju številnih kresov, ki so zagoreli okoli 9. zvečer po bližnjih holmih in gričih. Do dvajset kresov so našli v okolici. Vsi soki plameni so zagoreli na Kamenitniku, pri kamnolomu v Poljanski dolini, na Strahlovi njivi. Šmarjetni gori, nad Smlednikom, na Ratitovu; največ ljudstva pa se je zbralo na Krancljenu, kjer so tamburaši zaigrali v tople poletno noč dokaj lepih komadov. Sele pozno v noč so se odpravili ljudje k počitku.

V trgovini

Trgovca prodajalki, ki je bila neprijazna z neko kupovalko: »Zapomnite si, kupec ima vedno prav!«

Prodajalka: »Prav lepo; — dejala je, da smo sleparji.«

Pozna svojo hčer.

— Vi ste pač še premladi, da bi se poročili z mojo hčerjo. Sedaj je stara 26 let in koliko imate vi?

— Dvajset.

— Torej počakajte mirno še 5 let po tem bo brčkone toliko stara kakor vi.

Usodna ameta

Kratkovidni profesor Jaka je bil v Ameriki v gostih. Črni sluga je pomajal pri obedu slaščice in profesor je zagrabil za kosček šokolade.

— Oprostite, gospod, je dejal črnc, to je moj palec.

Pierre Marriel

Priznanje

Zahajajoče solnce je poljubljalo z zlatimi žarki neskončno peščen pustnjo. Peščeni nasipi na obzorju so bili tako lepo rdečkasti, kakor bi dogorevali v plamenih, a nebosklon je visel nad zemljo nalik svinčeni kupoli. Vsak dihal je bil moka.

— Vode! — je zastokala bolnica in se znova onesvestila. Mož jo je dvignil. Strašno sekundo se je boril sam s seboj. Tedaj je bolnica ponovila: Vode!

Splazil se je torej iz šotora in prinesel zadnjo steklenico vode. Trpeča žena je napravila nekaj potrkov in ko si je za silo opomogla, ga je pogledala in zašepetala: Zdaj se napij ti, Leon.

— Ne, ne, — se je branil.

Razumela je. Glas se ji je tresel od groze, ko je vprašala: Kaj je to zadnja steklenica?

Molče je prikal. Peroti smrti so zafrfotale neke blizu. Ni si upal motiti tišine, ki ju je objela kakor plašč. Vsaka tolažba bi bila laž, vsaka nada samoprevara. Nesrečneža sta se spogledala in v tem pogledu je bilo povedano vse.

Mlada žena je še enkrat zbrala vse svoje moči in pokimala možu, naj stopi bliže. Potem je zašepetala: Pri najini ljubezni te prosim, Leon, pojdi od

tod. S to zalogo vode prispeš do najbližje oaze. Ne bodi tako trmast. Živa duša me ne more rešiti. Če ostaneš tu, si tudi ti zapisan smrti. Zavoljo mene živi!

Zadržal je solze. Niti besedice ni izpregovoril. Spominjal se je, kako samozavestno sta se bila napotila v pustnjo. Napotil se je bil, da navrti petrolejski vrelce, katerega so mu bili približno označili raziskovalci, in pod vodstvom zanesljivega domačina pot skozi puščavo ni bila nevarna. Toda nekaj dni pred ciljem se je pripetila nesreča. Izmučena in izčrpana v silni vročini je Marion padla z velbloda takko, da ni mogla več naprej. Vodnik je moral s svojim oddelkom naprej. Zakoncema je napravil na hitro roko šotor ter jima pustil večjo zalogo živila, zlasti pa vode. Toda Marion ni okrevala. Ležala je že teden dni brez nade na ozdravljenje.

Če bi ju našli Beduini, bi bila njuna smrt nagla. Tako sta bila pa obsojena na počasno umiranje.

Leon bi mogel še prispeti do najbližje oaze. Če bi pa ostal, bi padli namesto ene dve žrtvi pustnje. Marion je znova zašepetala: — V imenu najine ljubezni, Leon, pusti me samo!

— Nikoli! Umrem s teboj! Zakaj sem te vzela s seboj? Odgovoren sem za tvoje telo in za dušo. In zdaj te ne morem rešiti. Saj veš, da brez tebe ne

Podeljevanje naslovov na debelo

Dahovna država z lastnim denarjem, ki ga nihče noče zamenjati —
Dragi izmišljeni naslovi

Poročali smo nedavno, da se je v Berlinu začela razprava proti pustolovcem Wilhelmu in Friedrichu, ki sta prodajala akademske in druge naslove kar na debelo ter pri tem zaslužila mastne denarje.

V razpravi proti obema pustolovcem so prišli na dan zanimive stvari, ki datirajo še iz leta 1919. V njuni družbi je bil takrat tudi neki dr. Freytag, ki je ustanovil takozvano »duhovno državo«, ki sicer ni obsegala nobenega sveta in ni imela nobenih meja, pač pa je bila temelj za Freytagove sleparije. To državo je dr. Freytag imenoval uprav fantastično, in sicer Arano-Uran. V ta kratki dobi politične in socialne zmene je bilo mogoče, da so ljudje razumnemu pustolovcu šli na limanec in mu za podeljevanje dozdevnih ministrskih služb in uradniških mest v tej fantastični državi nudili velike zneske. — Dr. Freytag, ki je bil namazan z vsemi mazili, je pustil tiskati tudi lasten denar. Bankovci so se imenovali Arano-vasilni denar. Besedilo je bilo angleško, francosko in nemško, čuditi pa se je, da proti temu postopanju ni nastopilo državno pravdnštvo. Razlagati bi se dalo to z dejstvom, da je takrat v prvih časih nemške inflacije cela vrsta

trdila za lastno porabo pustila tiskati zasilne bankovce, da je lahko plačevala osebo in tekoče račune. Seveda so te trdke kasneje te bankovce zamenjale za protivednost. Dr. Freytag je obljubil, da bo bankovce zamenjal 1. aprila 1922., čeprav tega namena nikdar ni imel. Izmažal se je na ta način, da se je pustil zapreti v umobolnico.

Freytagova trabantka sta bila takrat sedanja obtožena Wilhelm in Friedrich. Oba sta bila mnenja, da se iz kritičnega položaja najbolje izmaže, če se tudi pustita zapreti v blaznico. Med preiskavo in tudi pri razpravi sta simulirala blaznost. Sodišče pa jima ni verjelo. Proces je namreč pokazal, da njune sleparije niso bile posledica patoloških motivov in da sta prav dobro vedela, kaj delata.

Lopova sta prodala naslov dvornega lekarnarja za Črno goro za 50.000 mark, za razne akademske naslove pa sta zahtevala 100 do 200.000 mark. Naslov komercialnega svetnika je veljal »malenkost« 30 do 80.000 mark. Cenejša sta bila z doktorati ameriških in indijskih univerz, ki sta jih prodajala za »bagatelo« 10.000 mark. Wilhelm je bil obsojen na 8 mesecev, Friedrich pa na leto dni ječe.

Kopalce in druge na Ježici

obveščamo, da se bo »Slovenski Narod« dobil na prodaj vsak dan ob 2. uri popoldne v novem kopališču gosp. Antona Štirna.

Škandali filmske dive

Vsaka filmska diva mora imeti škandalčke, če ne ni popularna. Med najbolj ekscentričnimi in razkričnimi filmskimi igralkami pa je gotovo lepa Peggy Joyce, ki je s svojo zapravljivo ljubeznijo pustolovščinami in drugimi pikanterijami povzročila v svetovni javnosti že mnogo prahu. Sedaj je ekscentrična diva zopet središče splošne pozornosti.

Kaj se je zgodilo? Peggy je napisala interesantno knjigo, ki ima naslov »Moški, zakon in jaz!« Torej je dovolj vabljiv naslov. Peggy je v knjigi neženirano razkrila svojo burno preteklost, na dolgo in široko opisuje svoje ljubavne pustolovščine, življenje s svojimi štirimi možmi in imenoma navaja svoje ljubčke, med katerimi je mnogo uglednih oseb.

Rojena je bila v Norfolku pod imenom Margaret Upton. S 15 leti je pobegnila z doma z nekim ekvilibristom, ki pa je preveč očetovsko občeval z njo. V Coloradu se je seznanila z Evertom Archerjem, s katerim se jo poročila. Poročena je bila točno dva dni. V knjigi piše o prvem zakonu precej razočarano: »Ljubezen ni lepa in romantična, grda je in odurna!« Zakon je bil razveljavljen in Peggy se je vrnila k svojemu prvemu oboževalcu, ekvilibristu, ki je sprejel odprtih rok. V Washingtonu se je učila in izvežbala v plesni umetnosti ter se tam seznanila z drugim možem, Sherburne Philbrick Hopkinsom, ki jo je že pri prvem srečanju prosil za roko. S 16 leti je bila Peggy že drugič poročena. Čež tri mesece pa se je naveličala moža in odšla k Ziegfeldu, ki jo je zavoljo njene lepote ter krasno oblikovanih nožic sprejel za plesalko. Zaslužila je 700 dolarjev na teden, poleg tega pa je ljubimkalo s tremi znanci istočasno. V Chicagu se je seznanila s Stanleyjem Joycem. To je bil njen tretji mož, ki jo je obsipal z denarjem. S pono-

Gaston Guillot

Čudodelne pilule

— To je pa že od sile. Da, že teden dni je minilo, odkar monsieur Morbidal, star samec, ne more spati. Zdi se, da spanec ne more najti običajne poti do njega. Prišlo je tako nenadoma!

Zatekel se je k znamenitim specialistom, klinikom, psihiatrom, nevrologom in homeopatom. Ker to ni pomagalo, se je vrnil na lekarnarja in zeliščarje. Jemal je brom in makov ekstrakt v tako velikih dozah, da bi zaprle oči prebivalcem celega okraja. Toda Morbidalu to ni prav nič pomagalo.

Večer za večerom se je ponavljal pri njem brezuspešni boj s spancem. Morbidal je zagnil vsak večer okna, zamašil s čunjami vrzel med vrati in oboji, ustavljal kuhinjske uro, »zadužil« svoj budilnik in razmišljal, kako bi zadušil najmanjši ropot. Potem je zlezal v posteljo in zatisnil oči.

Toda gorje. Spanca ni bilo od nikoder. Ko se je že pogrezal v brezžutje, je nenadoma planil pokonci. Sosed na njem je baš drgnila parket. Okna so se začela tresiti, kajti v istem hipu je privoščil mino hitre avtomobila. Stokanje bolnika, kričanje otrok, pasje lajanje, miaukanje mačke, udarci ure v zvoniku, živ-

ganje vetra v dimniku, škripanje železne postelje, njegovo lastno dihanje — vse to je zadoščalo, da nesrečnega prežene iz postelje in razkači tako, da je kar pihal od jeze.

Kaj početi? ... Prižgal je luč in začel čitati roman, zelo dolgočasno, uspavalno zgodbo. Toda njegova krepka volja in hrepenenje po spanju sta bila brez moči. Nastalo je oblačno jutro in prineslo običajno peklenko vrvenje ulice. A Morbidal je brezupno vzdihoval po poštenem počitku.

Prijatelji so bili zelo v skrbeh, da ima tako upadla lica in otožne oči. Zdravniki so trdili, da gre samo za zunanje vplive. Naj se monsieur Morbidal iznebi zunanjih vplivov, pa bo rešen. Da, toda ... kdo bi mogel odkriti lek proti takim vplivom? Ah, bogme, kraljevsko bi nagradil dotičnega učenjaka in določil bi ga za univerzalnega dediča.

Nekega dne, ko je pregledoval novine, je od presenečenja kar poskočil. Tri vrstice so ga zbudile v oči:

Radikalna sredstvo za spanec!
Pilule Sepulcra!!!

Sledil je naslov izdelovalca. Morbidal se je brž napotil v mesto, da poišče svojega odrešenika.

— Dajte mi pilule Sepulcra, gospod. Rotim vas ...

Preiskava je bila otežkočena zato, ker v vsej bližnji okolici niso pogrešali nobene ženske. Končno so našli v nekem grmovju par čevljev in stekleno cevko, kakršno rabijo za zdravila. S pomočjo daktiloskopije pa se je policiji posrečilo ugotoviti identiteto nesrečnice. Gre za gospo Whitehouse, bivšo plesalko pri Tillerjevski skupini, ki se je kasneje poročila, nato pa živela v Londonu, kjer je igrala precej vidno vlogo. S policijo je prišla čisto navzkriž in so jo morali večkrat kaznovati.

Policija je našla pri njej pismo, v katerem je govorila o nekem zdravniku, ki ji je »vedno pomagal«. Pri obdukciji trupla so ugotovili sledove kokaina in ker je samomor izključen, domnevajo, da je bila Whitehouseva zastrupljena. Kakšno vlogo je pri tem igral zagonetni zdravnik, ni znano.

Po konjski dirki so našli blizu Epsoma truplo neke mladenke, ki je bila tako kakor Whitehouseva pomajkljivo oblečena. Na vratu je bilo opaziti sledove davljenja. Umorjena je bila stara okoli 20 let, zelo lepa in plavalaska. Ugotovili so, da gre za Agnezo Hesson, uslužbenko v čajnici v Epsomu. Lastnik te čajnice je izpovedal, da se je mladenka pred nekaj dnevi brez vsakega povoda odločila zapustiti službo, češ, da gre v neko sosednje mesto. To je tem bolj čudno, ker je bila v Epsomu z nekim mladeničem zaročena. Kdo jo je umoril in kaj je bilo povod zločina, policija do sedaj še ni ugotovila.

Prav tako nepojasnen je ostal tudi zločin, ki je bil izvršen 9. junija v Brightonu. Tam so našli usodnega dne neko 60-letno damo večkrat zabodeno. Bila je to gospa Prendergast, ki je živela zelo čudnaško in doma čitala samo zgodbe sv. pisma ter detektivske romane. Lani je bil v istem mestu umorjen neki njen znanec in od tega časa je živela v stalnem strahu, da se bo tudi njej kaj takega pripetilo. Včasih je obiskal neki lrec precej velike postave, ki ga pa nihče ne pozna. Na dan umora je bil lrec tudi pri njej, kasneje pa je izginila vsaka sled za njim.

Policija v Scotland Yardu se na vso moč trudi, da pojasni vse tri zločine, ki so zelo zagonetni, zdj se pa, da ji to ne bo uspelo.

Strašna izbira

V Albuquerqueu v severnoameriški državi New Mexico je bil zaradi umora obsojen na smrt neki Kitajec. Ob lasti pa so mu dale izbiro med usmrtnim ali pa vcepljenjem seruma proti nevarni očesni bolezni, ki strahovito razšarja med Indijanci in ki jo do sedaj zdravniki še niso mogli proučiti. Ameriški zdravniki so mnenja, da je brezposojno potrebno, da proučujejo razvoj in potek nevarne očesne bolezni na človeku samem, da najdejo lek proti njej. Človek, ki ga bodo cepili s serumom, lahko ostane za vse življenje slep. Kitajec si bo vso zadevo še premislil. V tem primeru se bo res uveljavil znani nemški pregovor: »Wer die Wahl hat, hat die Qual!«

Zamenjava imen dveh blaznežev

Zanimiva zamenjava oseb je bila te dni odkrita v blaznici v Benetkah. Leta 1920. je v Gradežu nenadoma zblaznel ribič Giovanni Fachinetti. Blazneža so najprej prepeljali v deželno umobolnico v Trst, kasneje pa v blaznico San Daniele, kjer je baje l. 1924. umrl. Občinski urad v Gradežu pa je te dni prejel pismo iz beničke umobolnice, ki je sporočilo, da so l. 1927. tja prepeljali nekega blazneža z imenom Francesco Saver in San Daniele. Blaznež doslej ni ničesar govoril. Nedavno pa je začel govoriti in navedel, da se ne piše Francesco Saver, marveč Giovanni Fachinetti. Navedel je podrobnosti o domačih rodbinskih razmerah, ki so popolnoma točne. Zdi se in vse kaže, da je Francesco Saver v blaznici San Daniele umrl, da pa so ga pokopali pod imenom Giovanni Fachinetti, tega pa so pod imenom Saver prepeljali v blaznico v Benetke.

Dali so jih polno škatico.

— To so pilule iz posebnega voska, — mu je dejal čudodelni prodajalec. — V vsako uho si potisnete eno. Vosek se polagoma stopi in zamaši uho tako, da ne boste ničesar slišali. Lahko bi ustrelili deset korakov od vas s topom, pa se ne boste ganili ... da, kakor bi ležali v grobu. Pilule Sepulcra, gospod, so ...

Monsieur Morbidal je vedel dovolj. Poskakuj oč od veselja se je vrnil domov. Komaj je čakal, da preizkusi čudodelno sredstvo.

Čim se je zmrčilo, je legel s pilulo v vsakem ušesu in čakal. Toda prevelika sreča ga je bila tako prevzela, da čudodelno sredstvo ni takoj učinkovalo. Končno je pa le podlegel utrujenosti in kakor zaidan v grobni tišini je Morbidal začutil, da mu leze na oči opojni spanec.

Ker je prebodel več noči zapored, je moral zdaj vse to nadomestiti. In nadomestil je temeljito, kajti spal je nepretrgoma 36. ur in piši šestinideset ur. Ko se je zbudil, je rabil dolgo, da se je zavedel, kje je in kaj se je zgodilo. Kako? Kaj je res spal? Počutil se je tako dobro, kakor v mladeniških letih. Bil je kakor prerojen, radost in hvaležnost sta kar prekipela v njem.

Pretegnil se je, zazdelal in znova zatisnil oči, ker se kar ni mogel ločiti od postelje, v kateri je okuša! tako bla-

PRAVI
:FRANCK:
vedno
odlična kakovost!

Poševni stolp v Pisi

Komisija, ki je proučevala lego oz. nagnjenje poševnega stolpa v Pisi je te dni končala svoje delo in je tozadnje poročilo predložila ministrskemu predsedniku Mussoliniju. Komisija je ugotovila, da se je stolp v letih 1918 do 1929 nagnil še za 10 mm. Njegovo nagnjenje od vertikala znaša sedaj 4,265 m. Komisija je izračunala, da se bo stolp porušil, če se nagne še za nadaljnih 30 cm. V svojem poročilu navajajo strokovnjaki, da bi se dalo stolpove temelje okrepiti z vprašanjem tekočega cementa v peščena tla.

Uspela akcija za pogorelece v Zaluku

Vsem je še dobro ostala v spominu požarna katastrofa v Zaluku, kjer je zgorelo 123 poslopij 29 posostnikov, pri čemur je ostalo nad 150 ljudi brez strehe. Ta katastrofa je vzbudila to in onstran Kolpe sočutje in v pravi bratski ljubezni so prisločili na pomoč vsi oni, ki so usmiljenega srca.

Takoj drugi dan po požaru je bil izvoljen v najbližji sosedni Metliki pomožni odbor za pomoč pogorelcem, ki je pričel zbirko v Metliki, da je tako obupanim pogorelcem vsaj nekoliko pomogel držeč se načela: Dvakrat da, kdor hitro da! Na veliko soboto so člani tega pomožnega odbora izročili in razdelili pogorelcem prvo zbirko v denarju iz Metlike v znesku 17.000 Din.

Med tem sta se ustanovila pomožna odbora v Ljubljani in Mariboru, ki sta po končani zbirki nakazala pomožnemu odboru v Metliki svoje denarne zneske in sicer: pomožni odbor v Ljubljani je nakazal 35.370 dinarjev, a pomožni odbor v Mariboru 18 tisoč 750 Din. Razen tega je pomožni odbor prejel še iz raznih drugih krajev posamezne dobrotnorne prispevke v denarju in v blagu, bodisi novo blago, bodisi že različno nošeno obliko. Preveč bi zavzelo prostora, da iznašamo vse, zato se omejimo samo na plemenite darovalce v denarju:

Zbirka v Metliki: Sokolsko društvo Metlika 1000 Din, Makar Dako 1000 Din, Bračka Janko 400 Din, Šaler Franc 300 Din, Mucha Anton 400 Din, Grabrijan Leopold 300 Din, Gustav Fux 200 Din, Gerbec Zvonko 200 Din, Štupar Ignac, Križevska vas 500, Mikoly 50, Mežnaršič Ivan 200, Wachala Milan 300, Koren Ignac 100, Malešič Ivan ml. 200, Pavlin Karl 100, Predovič Julka 100, Jutrač Cenko 50, Muzzolini Remo 150, Okorn Anton 60, Dolžar Ignac 100, Fišter Anton 200, Podgoršek Ivan 30, Grabrijan Ivan 100, Rudman Marko, Šošice 50, Pibernik Franc 100, Rajakovič Janko 100, Fux Robert 100, V. Brozovič 50, Voljavec Ivan 30, Guštin Stanka 50, Franz Alojz 50, Barbič Franc 10, Nemanjič Anton 10, Guštin Anton 20, Prosenik Janez 20, Murn, učitelj 10, Ruch Ivan 20, Veselič Antonija 20, Slanc Ivan 20, Požek Danica 20, Preželj Drago 10, Zalokar Marija 10, Kovarčič Ivan 30, Govanec 10, Obrtna družba Metlika 100, Slobodnik Anton 50, Spiler Jože 10, Vergot Anton 20, Hanzelj Zisa 20, Jaklič Anton 10, Steznar Karl 20, Terček Stanko 20, Pakar Anton 10, Koželj Jernej 10, Urek Janez 10, Stipančič Anton 10, Guštin Franc 10, Čerček Janko 100, Gorjanc Janko 10, dr. Vujičić 10, družba iz Karlovca 70, Pretnar Slavko 300, Badovinac 20, Filipčan Milan 40, Lujo N. Karlovac 40, Fux Ludovik 20, Pirkovič Jože 20, Zorko Anton 10, Krefel Janko 20, Štupar Jože 20, Kremesec Franc 20, Pavlovič, sedlar 10, Zupančič, brivec 20, Erjavšek Ivan, rezar 10, Guštin Stane 10, dr. Zalokar Robert 20, Majetič Josu, poročnik 20, Predalič Ivan 10, Stariha Jakob 10, Štublar Franc 10, Reba Nikola 10, Damjanovič Gabre 10, Popovič Gabre 10, Popovič Gabre 10, Pavlovič Franc 10, Penič Jakob 10, Smiljančič Gabre 100, Štublar Franc, Jugorje 10, Vra-

nešič Ilija, Zagr., 20, Vramešič Mile 50, Badovinac 20, Radič 20, Kamilo Milko 50, Car Pavel 50, Smiljančič Duro 100, Košir Franc 10, Djurašević 10, Keserik Nikola 10, Zivković Duro 10, Smiljančič Marko 20, Hrovčević Osman 10, Guštin Ivan st. 10, Klopčar Ivan 10, Kočevar Josip 10, Gredl Anton 10, Juša Ivan 10, Reba Marko 10, Fux Melike 10, Herak Juro 20, Okulin Marija 20, Kitar Franc 20, Ivec Franc 10, Kočevar Agn. 10, Berne 20, Urh Ivan 50, Kremesec Josko 100, Kremesec Franc 80, Kramar Tomaž, fotograf 100, Rajmer Anton 50, Kočevar Ignac 50, Bezek Josip 50, Sopčič Marija 50, Kopinič Julij 150, Vukšinič Jože 100, Prus Metod 50, Prus Martina 50, Hrehorič Jože 60, Prus Franc 100, Zupančič Edo 50, Murn Anton 80, Nemanjič Ivan, župnik v p. 100, Golia Ivan, Zupan 100, Weibl Viktor 30, dr. Sirkov Ivan 100, Gračner farm. asist. 100, Tancig Julija 40, dr. Pavešič Ivo 100, Marn Jože 50, Vajda Janez 50, Gerbec Jože 50, Cerar Gregor, prošt 50, Traupž Ivan 40, Nemanjič Alojzij 50, Brožič Josip 100, Mallerič Ana 30, Rant Franc, notar 100, Pečarič Martin 100, Guštin Milan 100, Weiss Polde ml. 100, Podgornik Zvonko 30, Hanzelj Drago 30, Weiss Franc 30, Jerina Ivan 50, Prva dolenska posojilnica Metlika 3000.

Od upravnistva »Jutra« je odbor prejel sledeče zneske: Vale Maks, št. Jernej 100, R. Pleskovič, Trbovlje 40, Petkovšek, št. Jurij 200, Mercina-Lovše 321, Gasilno društvo Stari trg pri Rakeku 1334,50, Telka Logar, Kranj 100, Fina Jenko, Ljubljana 100, Maks Kos, šol. upr. Buče 50, Jakob Zontar, Sora-Medvede 20, Pivovarna »Unica« 1000, Zdenko Dolinar, Vel. Dolina 37, Rant Franc, učitelj, Strazišče 365,50, Delavci v parku Kraljevega dvora, Bled 120, profesor Šlajš, Ljubljana 70.

Razni dobrotnorni prispevki: Kolo Jugoslovanskih sester v Kranju 1000, Gremij trgovcev Litija 150, Osnovna šola Kupčinci, M. Sobota 20, Hranilnica in posojilnica v Kandiji 500, Hutter i. drug. Maribor 1200, Poljnar, kavarna »Prešerna« 100, 1086, Novak Franjo, Ljubljana 200, omizje gostilne Cerovski, Šoštanj 130, Učiteljska tiskarna, Ljubljana 500, Ferdo Habjan, škofja Loka 150, dr. Černič Mirko, Maribor 100, Kušljan Fran, Brežice 100, Ogrin, Laverca 200, Anton Tonec, kavarnar, Ljubljana 300, Emil Pirh in družba, Ljubljana 450, mestna občina Slovenjgradec 1000, Kraljevni odbor Rdečega križa Jesenice 910, Podmladek Rdečega križa Braslovce 619,50, Selakovič Dako, Ljubljana 500, Kapus-Wirt, Maribor 50, Smiljančič Marko, Radatovič 30.

Pomožni odbor v Mariboru je poslal razen omenjenega zneska 18.750 Din še dva velika zaboja raznega blaga. Tvrška Doktor in drug, Maribor, 1 paket novega blaga ter tvrška Pauser, Maribor 1 paket novega blaga.

Hvalevredno je omeniti tudi podmladek Rdečega križa, ki so poslali prav veliko paketov iz raznih krajev, med njimi se je posebno izkazal Podmladek dekliske osnovne šole v Kranju, ki je poslal 6 paketov živeža in nošene obleke.

Pomožni odbor v Metliki je imel veliko dela, dokler je vse poslano blago sortiral in pravilno razdelil. Vseh 29 pogorelcem je bilo po premoženjskih razmerah sortirano v štiri kategorije. Ozirati se je moral tudi na število otrok, na njihovo starost, da je potem poslano blago in obleko ter obutev lahko razdelil, pretečeni četrtek se je odbor napotil v Zaluko, kjer je ves prejeti denar razdelil kakor tudi blago. Vsak izmed pogorelcem je prejel veliki zavitek blaga in obleke, prav tako tudi primeren znesek v denarju, revnejši večji znesek, premožnejši manjši znesek. Pri razdelitvi je bil navzoč razen članov pomožnega odbora v Metliki g. Dako Makarja, Ivana Malešiča ml. ter Janka Čerčka, sodnika v Metliki, tudi odbor pogorelcem samih, ki so prav vsi do zadnjega odobraval kategorizacijo pogorelcem, čeprav so premožnejši dobili manj, revnejši pa več.

Po končani razdelitvi je ob navzočnosti vseh vaščanov izpovedoril v imenu pogorelcem g. Peter Jakličevič zahvaljujoč odboru za pomoč pogorelcem posebno odboru v Metliki, a zlasti je poudarjal »Jutra«, ki se je takoj zavzelo za uboge pogorcele ter zelo veliko pripomoglo k tej uspehi akciji. Pri tej priliki so obdarovani pogorelci krali in tihleti ter se zahvaljevali za pomoč. S tem naj bo izrečena vsem plemenitim darovalcem in zbiralcem darov tudi v imenu pomožnega odbora v Metliki prisrčna zahvala.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Is šole,

— Čuješ mati, sosedov Pepček pa je v šoli vse račune napatno napravil.
— Kako pa veš to?
— Zato, ker jih je od mene prepiral.

Augustus Muir:

Krog zločinov

Roman

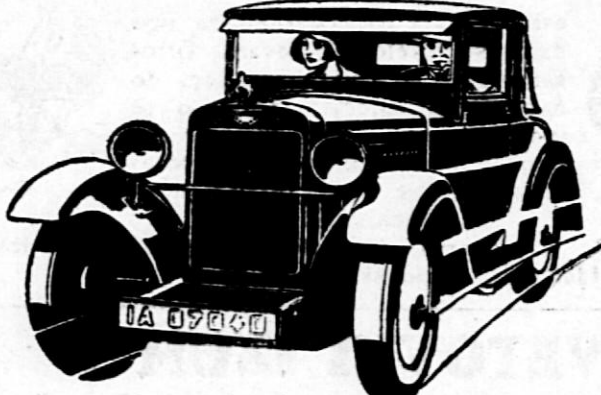
Viktor Hallam je prikimal.
— Svojega naslova mi ni hotela dati.
John Warner je začudeno pogledal svojega gosta
— Niti za dvesto funtov?
— Ne. Bila je neizprosna.
Warner je stopil v vežo in se vrnil z londonskim telefonskim imenikom.
— Nato pa nisem pomislil, — je vzdihnil Hallam. — Smehljaj je pa prikril, kajti Julija Farrova mu je dejala, da je njena telefonska številka pod tujim imenom.
— Nima telefona, — je zamrmral Warner in vrgel seznam proč.
— Škoda! — je zamrmral Hallam in stresel pepel na krožniček pod skodelico črne kave.
Dočim je hodil Warner po sobi nervozno sem in tja, je razmišljal Hallam o svojem položaju. Kar se tiče premetenosti in zvijače, je bil pravi mojster. Laž o sestanku z Julijo Farrovo pri Bordoniju je smatral za imeniten izhod iz zadrege. Njegova glavna ovira je bila v tem, da je znašalo vse njegovo premoženje tristo lir. Imel je pa šestintrideset ur časa, da dobi toliko denarja, kolikor ga je potreboval. Vprašanje je bilo samo, kje dobiti denar.

Drugi dan točno ob štirih sta sedela Hallam in John Warner za okroglo mizico blizu vhoda v Bordonijevo čajarno. Hallam je šel najprej skozi notranjo dvorano, kjer je bilo plesišče, in bal se je samo, da bi moglo golo naključje zanesti v plesno dvorano Julijo Farrovo, ki bi ga seveda takoj spoznala in nagovorila. Toda vse je bilo v redu. V čajarni ni bilo nobene ženske, ki bi bila količkaj podobna Farrovi. Ob četrtni šest je Warnerja minila potrebiteljnost. Srdito se je obrnil k Hallamu.
— Tepec neumni! Saj sem vedel! Potegnili je vas! — je zakričal in prebledel od jeze.
— Tudi meni se zdi, — je pritrdil Hallam mirno. Bil je dobre volje in zadovoljstvo je skrival pod krinko melanholiije.
— Kaj ste pa povedali tej ženski o Molly Langtonovi?
— Samo to, kar je že vedela.
— Res? Če bi prišel kdo na isti sled, kakor sva prišla midva, bi bil najin položaj kočljiv. Bogme, če je vaša neumnost pokvarila...
— Prisegam, da ji nisem ničesar povedal.
Nastala je pavza.
— Kaj hočete storiti zdaj? — je vprašal Warner ter segel po klobuku in rokavicah.
Srd je nenadoma izginil z njegovega obraza in znova se je prijazno

smehljal. Toda to je bila samo krinka. Mož, ki je vstal, je bil prijazen vsakdanji človek srednjih let, dobrodušnega obraza in dobrodušnih oči.
— Kaj storim zdaj? Namenjen sem k prijatelju blizu Hampton Courta. Če imate čas in če vam ni...
— Dobro, — je dejal Warner. — Govoriti moram z Veitchem. On bi mi utegnil povedati, kje stanuje zdaj Molly Langtonova. Pol milijona šterlingov — povrh pa še dražestno dekle! Ze zdaj se veselim, Hallam. To bo imenitno!
Vrgel je nekaj goldinarjev na mizo za natakarja, potem sta pa krenila ob Pall Mallu tja, kjer je stal Warnerjev avtomobil. Hallam ni hotel pristesti, temveč je gledal, kako je krenil Warnerjev avtomobil proti Piccadilly. Ko je izginil za ovinkom, je poklical taxi in si globoko oddahnil, čim je sedel vanj.
Odpeljal se je na severni konec Park Lane. Tam je govoril z možem židovske zunanosti s platinasto verižico, pripeto čez telovnik. Najpogostejša kretanja petičnega moža je bila naglo majanje z glavo, vmes je pa večkrat pokazal zobe z zlatimi kronami. Hallam je govoril z globokim, prepričalnim glasom. Kar je postal njegov glas hripav od razburjenja.
Petični mož je pa neprestano majal z glavo in kazal zlate zobe.
— Petsto? Ne, dragec moj. Pravite, da je ta špekulacija sijajna. Kakšna pa je ta vaša špekulacija?
— Morate mi zaupati. Zaupajte mi!

Mar sem vas kdaj potegnil?
— Ne, dragi moj. Poskrbel sem, da me niste mogli potegniti.
Čez deset minut je Hallam tiho zapel in vstal. Zaloputnil je vrata za seboj. Ko je pozvonil in stopil v dvigalo, se zaškrpalo z zobmi tako srdito, da se je razlegalo po vsem hodniku. Ves besen je skočil v avtomobil in se odpeljal na Hammersmith Broadway.
Odslovil je šoferja, zavil v stransko ulico in izginil skozi velika vrata, ki so bila zadnji vhod v gostilno, iz katere ni stopil, dokler se ni stemnilo.
Če se zločinci spro
Vrt za hišo Arnesby Court je bil zavrt v temo. Vodomet sredi vrta je počival. Na vrt je vodilo iz stanovanj sedem vrat in vsa so bila zaklenjena.
Na četrti strani so delila vrt od vrveče ulice visoka drevesa. Živa meja in železna mreža. Sum prometa prede tu čez dan neskončno nit glasov, katero pretrga nočna tišina samo za tri ure. Toda v mnogih skritih kotičkih vrta, med lilijami ali pod staro solnčno uro je zamolilo, zaspalo vrvenje ulice edini znak, da ste v srcu Londona.
Ob tem času so pa travnate stezice in skrivni kotički zapušteni. Skozi živo mejo prodirajo z ulice žarki električne luči. Okna mnogih stanovanj so razsvetljena. Razsvetljena okna tvorijo čudovito nepravilen vzorec kakor pest svetlobnih pšic, vrženih na slepo srečo v črno desko. Skozi odprta okna v pritličju na levi strani se razlega

poskočna plesna godba. V prvem nadstropju na desni strani prepeva tenor zaljubljen španski pesmi.
Pomladna noč na vrtu Arnesby Courta se ne razlikuje od drugih pomladnih noči — razen v nečem.
Dva moža sta se plazila po vseh starih ob živih mejah.
Po vsaki kretnji sta se previdno ozirala na vse strani. Morala sta se zelo zanimati za ples in menda sta čakala, da se pridejo zaljubljenici s plesa na vrt hladiti.
Sedem vrat so zvečer na odredbo zaklenili, toda kaj pomeni odredba tam, kjer zapoveduje bujna mladost? Moža sta se počasi priplazila do svojega cilja, ne da bi koga opazila.
Prvi se je vrnil nekaj korakov in postal okna od začeta. Zadovoljen se je pridružil svojemu tovarišu in mu pokazal z roko na opek balkona v prvem nadstropju.
Železna ograja tu ni bilo posebno visoka. Brž sta jo preplezala in se približala hiši. Železna mreža, porasčena deloma z gostim bršlanom, je vezala balkon v prvem nadstropju z balkonom v pritličju.
Kmalu sta stala na balkonu pred temnimi okni, katere je bil prvi nočni gost označil z vrta. Zdaj je prevzel vodstvo njegov tovariš. Iz žepa je potegnil kosček kita in ga pritiskal na sipo, katero je začel previdno rezati. Na rokavi je imel črne svilene rokavice, tako da ni bilo nobene nevarnosti, da bi zapustil za seboj sledove, ki bi bili Scotland Yardu zelo dobrodošli.

Najpopolnejši mali avto

Centralno mazanje cele šasije samo z enim pritiskom ter bogata oprema. Predno se odločite k nakupu malega avtomobila druge znamke, napravite v Vašem lastnem interesu poizkusno vožnjo s 4 cilindrskim

HANOMAG

Udobni sedeži. — Največja sigurnost pri vožnji. — Najcenejši obrat, cca. 6 litrov na 100 km.
Dobavljiv kot kabriolet in limuzina. — Zahtevajte brezplačne ponudbe in kataloge.
Glavno zastopstvo:
O. Žužek, Ljubljana
Tavčarjeva ul. 11.

GRAMOFONI

v veliki izbiri. — Gramofonske plošče: Oh dona Clara, Rio Rita, 2 sreči v % taktu, Valček ljubavi in drugi najnovejši šlagerji so prispeili.

Se priporoča

„TEHNIK“

JOSIP BANJAI

Ljubljana, Miklošičeva c. 20

Restavracija Hotel Štrukelj

toči v vrčih

ZAGREBAČKO ČRNO PIVO

izvrstno, kot se je točilo v zagrebškem paviljonu na velesejmu

POLETNE NOVOSTI

za prijetna — lahka
damska in moška oblačila

V VELIKI IZBIRI IN NAJCENEJE!

NOVAK-U LJUBLJANA

Kongresni trg šte. 15

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v zmanjšani. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo. — Najmanjši oglas 5 par.

Gramofonske plošče

več komadov se ugodno prodaja posamezno ali skupno. — Ogleda se v upravi »Slovenskega Naroda«. 1900

Trisobno stanovanje

z vsemi pritlikalnimi se išče s 1. avgustom ali prej. Plačam do 2000 Din. Cenj. ponudbe na poštni predal št. 102, Ljubljana. 1929

Dobro znani gospod,

ki je ukradel z okna Rimske ceste št. 2 brejo angora mačko, belo z rujavkasto rumenimi lisami, naj jo takoj vrne, ker bo sicer sodnijsko zasledovan. Komur je kaj znanega, kje jo ima, naj sporoči na Rimsko c. št. 2, pritličje. 1928

Pozor upokojenci!

Oddam stanovanje s 1. sept. ali po dogovoru v sredini trga Rajhenburga, brez prahu in ropota voz in sicer ena soba, kuhinja, klet, vr, elektrika, vse za 200 Din. Več pove Stefan Išek, Videm-Krško. 1922

Orožje

in municijo za lov, šport in obrambo v vseh svetovnih znamenjih po najnižjih cenah priporoča puškarna Fr. Sevcik, Ljubljana, Židovska ul. št. 8. 61/T

Motorno žago

z veliko kapaciteto, za drva, mlin
za debelo moko, na motorni in ročni pogon, novo, plateau-voz nov prodaja A. Kresnik, Maribor, Frankopanska 42. 1923

Trg. učenca

s primerno šolsko izobrazbo, poštenih staršev, zdravega in krepkega, sprejme v trgovino mehanega blaga Anton Vodenik, Petrovčev pri Celju. 1911

REVMA TIZEM

Ishias, zabrekli žile, bolečine v kosteh, zobobol, glavobol itd. zdravi najzanesljiveje Antirheumin, ki si je v kratkem času stekel nebroj priznanja. Cena orig. steklenici 35, poskusni pa 18 Din.

Ferralbumin

je izredno sredstvo proti malokrvnosti, obči oslabelosti, pomanjkanju teka itd. Cena orig. steklenici 35 Din.
Obe zdravili se dobivata po lekarnah ali pri proizvajalcu: Mr. A. Mrkušić, lekarnar, Konjic, Hercegovina, ki pošlje franko po povzetju 3 orig. steklenice za 105, a 1 za 40 Din. Poskusne 3 steklenice Antirheumina za 65, a 1 za 25 Din. 1921

Želodčno tinkturo

preizkušeno, proti zaprtju in drugim težkostem želodca priporoča dr. G. Piccoli, lekarnar v Ljubljani. 58-T

Želodčno tinkturo

preizkušeno, proti zaprtju in drugim težkostem želodca priporoča dr. G. Piccoli, lekarnar v Ljubljani. 58-T

Veziljo cvetja

pošteno in zanesljivo, ali vajenka
ki se je že učila vezanja, v pomoč drugi vezilji sprejme Salon cvijeća Franjo Rityf, Sarajevo, Aleksandrova 65. 1924

Osejni avto

Chevrolet (odprt, tipe 1928) vožen 14.000 km in

tovorni avto

Chevrolet, tipe 1928, vožen 34.000 km, oba v popolnoma brezhibnem stanju zelo ugodno prodaja Nastran, mlin, Radomlje. 1910

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri
A. & M. ZORMAN
Stari trg 32, Ljubljana.

Trgovcem z dežele

ki hočejo začeti v Ljubljani trgovino, se nudi krasna prilika prevzeti dobro upeljano razposiljalnico in detail-trgovino. Na razpolago odjemalci, izdelovalci, kilšeji in vse potrebno. Le solventni reflektanti naj se javijo pod »50 tisoč/1904 na upravo Slov. Naroda. 1904

Prerokovalec

Povem vsakemu preteklost, sedanjost, prihodnost. Razkladam sanje in povem kate-rega meseca in leta ste rojeni. Potrebni so tudi trije lasje. Priložite priporočeno pismo 12 Din v pisemskih znamenjih. Razumem tudi nemško. — Profesor Frane Henčinger, grafolog, Bajasaprie, Postfach 2, Rumunija. 1899

Avtomobile rabljene

Kdor jih ima naprodaj, ali hoče dati v komisijsko prodajo, naj se obrne na F. Batjel, Ljubljana, Karlovska cesta 4. 1902

Mestni pogrebni zavod + Brez posebnega naznanila

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, Vam vsem, ki ste ga poznali in radi imeli, javljamo potrti in obupani, da je dopadlo Bogu Vsega-mogočnemu vzeti nam nenadoma vso našo ljubezen, našo nado in naš ponos, vzornega sina, ljubčega brata, vnuka, nečaka in bratranca, našega ljubljence

Uroša

služatelja kemijskega oddelka tehniške fakultete v Ljubljani

Pogreb se vrši v petek, dne 27. junija t. l. ob ½ 16. uri iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu na pokopališče pri Sv. Križu.

Ljubljana, dne 26. junija 1930.

Direktor ing. JAKOB TURK, oče;
MARIJA roj. BARTL, mati; SRDAN, bratec.
Rodbine: TURK, BARTL, KNAVS, ŽAGAR, STARIN in KRAJC.

Iščem elegantno mlado damo

intelligentno, soignirano kot partnerico za avtopartije in kopanje v poletnih mesecih. — Cenj. ponudbe s sliko prosim na upravo »Slov. Naroda« pod 40 letni tujec. 1930

Joan Perdan nasledniki Ljubljana

Veletrogovina kolonijalnega in špecerijskega blaga nudi po najnižji dnevni ceni: kavo, riž, najfinije namizno olje, testenine, čaj, žganje in vse drugo špecerijsko blago. Postrežba točna in solidna

Za stavbe

vsakovrsten suh tesan in žagan les, ladijska tla ceno od daja Fran Suštar, Dolenjska cesta, telefon 2424. 60/T

L. Mikuš

LJUBLJANA, Mestni trg 15

priporoča svojo zalogo
dežnikov in solčnikov
ter sprehajalnih palic.
Popravila se izvršujejo
— točno in solidno —

Mestni pogrebni zavod +

Zapustila nas je, previdna s svetotajstvi za umirajoče, naša zlata mama, stara mama, tašča in teta, gospa

Marija Pogorelc

vdova po revidentu dež. naklade

Pogreb se bo vršil v soboto, dne 28. junija 1930 ob ½ 5. uri popoldne iz Gorupove ulice št. 4, na pokopališče k Sv. Križu. Sv. maša zadušnica se bo brala v ponedeljek 30. t. m. ob 7. uri v trnovski župni cerkvi.

Ljubljana, dne 26. junija 1930.

ADELA, MIROSLAV, KARL, otroci
BREDA, vnukinja
DANICA roj. URŠIČ; ANA, roj. Viher, sinahi

Klišaje

vseh vrst enobarone in večbarone izdeluje klišarna

Ljubljana

Južografika

Sv. Petra nasip št. 23
Telefon 2495

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri
A. & M. ZORMAN
Stari trg 32, Ljubljana.

Trgovcem z dežele

ki hočejo začeti v Ljubljani trgovino, se nudi krasna prilika prevzeti dobro upeljano razposiljalnico in detail-trgovino. Na razpolago odjemalci, izdelovalci, kilšeji in vse potrebno. Le solventni reflektanti naj se javijo pod »50 tisoč/1904 na upravo Slov. Naroda. 1904

Prerokovalec

Povem vsakemu preteklost, sedanjost, prihodnost. Razkladam sanje in povem kate-rega meseca in leta ste rojeni. Potrebni so tudi trije lasje. Priložite priporočeno pismo 12 Din v pisemskih znamenjih. Razumem tudi nemško. — Profesor Frane Henčinger, grafolog, Bajasaprie, Postfach 2, Rumunija. 1899

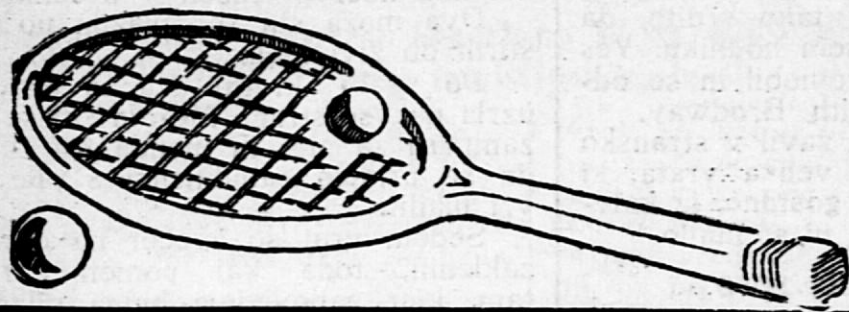
Avtomobile rabljene

Kdor jih ima naprodaj, ali hoče dati v komisijsko prodajo, naj se obrne na F. Batjel, Ljubljana, Karlovska cesta 4. 1902

Želodčno tinkturo

preizkušeno, proti zaprtju in drugim težkostem želodca priporoča dr. G. Piccoli, lekarnar v Ljubljani. 58-T

BELI SPORT

Din. 89.-

Din. 89.-

Din. 89.-

Najpriljubljenejši čevlji za tenis in poletni sport, iz močnega angleškega platna s popolnoma stanovitnim crepe podplatom.

Bata

Vsa plesarska in ličarska dela

izvršuje točno, solidno in po konkurenčnih cenah pod garancijo

J. HLEBŠ

pleskarstvo in ličarstvo

Ljubljana, Sv. Petra cesta 33.

Posečajte

hotel-restavracijo

»Mariborski dvor« Oset

Prenočišča, garaže, kopalnice, avto 50/T

Makulatureni papir

leži à Din 4.-

prodaja uprava, Slovenskega Naroda,

— OROŽJE —

Lovske puške, browning pištole, samokrese, montiranje daljnogledov, ribiško orodje itd. sprejema v popravilo F. K. KAISER, puškar, Ljubljana, Kongresni trg šte. 9. Sprejemajo se tudi vsa mehanična dela v popravilo.

Podgane

Po uradni statistiki požre 50 podgan ali 500 miši toliko, kolikor 3 močni delavni konji, in Vam povrh zaneso še bolezenske kali v stanovanje. Podganja smrt, uničevalec na debelo, uniči v 3 urah vse podgane in miši z zalego vred, pa je obenem neškodljiv ljudem in domači živali. »Našel sem 78 mrtvih podgan; pošljite 15 škatlic za 3 sosedec, piše G., graščak. 100% zajamčeno, sicer vrnem denar. Cena Din 12.—, 3 škatle Din 24.—.

Dr. Nic. Kemény, Košice, A, Postf. 12 A. 3, Češkoslovaška.

Izdelujejo se najnovejši angleški modeli

OTROŠKIH

VOZICKOV

od priprostega do najfinjšega tipa. Ceniki franco. Prodaja na obroke.

Tribuna F. B. L.

tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Pomladitev v 24 urah

dosega, kakor se zahvaljuje ga. dr. A. Pragi: »Od Vas poslanih mi 10 lončkov Eros Crème sem morala prepustiti svojim znankam. Moj obraz je dobra reklama za vašo Crème, ker vkljub 49. letu sem mična in mladostna.« Eros Crème hitro in zanesljivo odstrani ogrce, izpuščaje, gube, pege, rdečico na nosu, rumene in rjave lise.

SOLNČNE PEGE

Jamstvo: denar nazaj, ako brez uspeha. — Cena Din 12.—, 3 lončki 25.— Din, 6 lončkov 40.— Din.

Dr. Nic. KEMÉNY, Košice, C, Postfach 12 C 4, Češkoslovaška.

Poceni in vendar najboljše je SEVERJEVA OTOMANA

s 32 perest v sedcu in 4 v glavi; velikost 185 x 78

Cena Din 570.— do 850.— po izbiri preobleke. — Zahtevajte vzorce!

najboljši material!

RUDOLF SEVER, Ljubljana, Marijin trg št. 2

Prometni zavod za premog d.d. Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah samo na debele

Premog

domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

Kovaški premog vseh vrst

Koks žvamiški plavčarski in plinski

Brikete

Prometni zavod za premog d.d. v Ljubljani

Miklošičeva cesta šte. 15/1

Vabilo na PETDESETČETRTI REDNI OBČNI ZBOR.

ki ga bo imela

PRVA DOLENJSKA POSOJILNICA V METLIKI

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v ponedeljek, dne 7. julija 1930, ob 8. uri zjutraj v združni pisarni v Metliki št. 15.

SPORED:

1. Čitanje in odobritev zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelnštva.
3. Poročilo nadzorništv.
4. Čitanje revizijskega poročila.
5. Čitanje in odobritev računskega zaključka za leto 1929.
6. Raznotherosti.

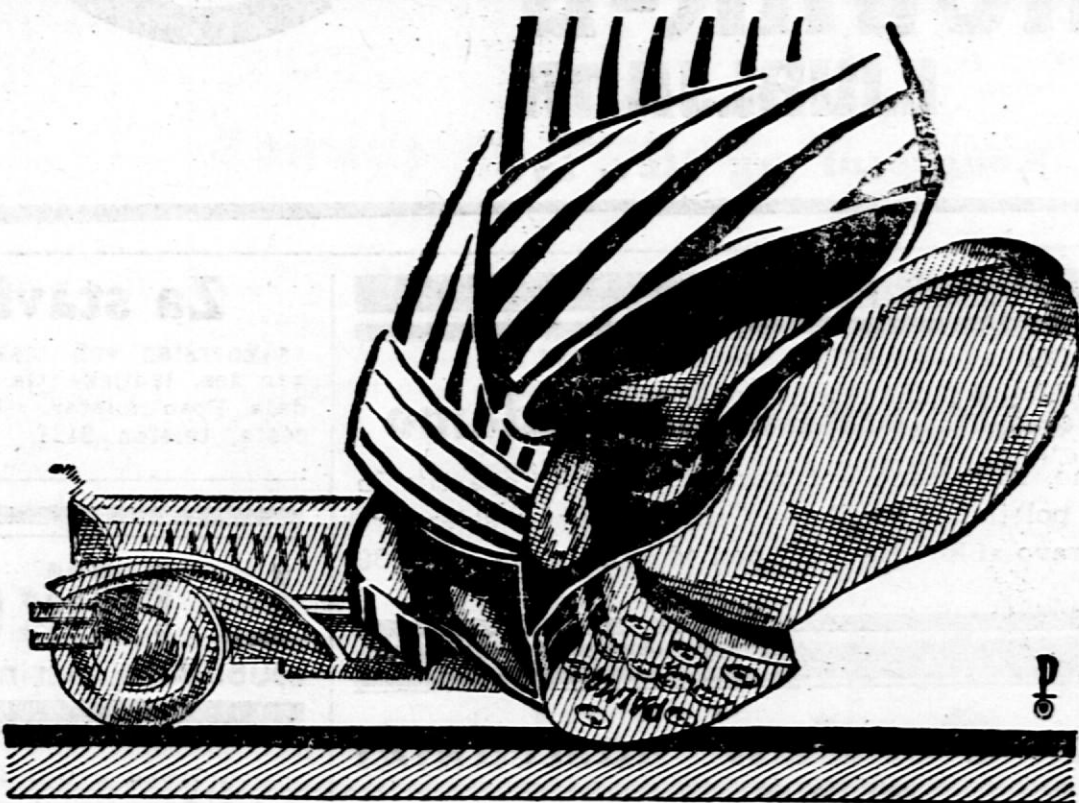
Opombe: Ako občni zbor ob določeni uri ne bo sklepčen, se bo vršil pol ure pozneje drugi občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število prisotnih članov.

Člani lahko pregledajo računski zaključek tekom 8 dni pred občnim zborom med uradnimi urami.

V Metliki, dne 21. junija 1930.

PRVA DOLENJSKA POSOJILNICA, registrovana zadruga z neomejeno zavezo v Metliki.

Za načelstvo: GOLIA.

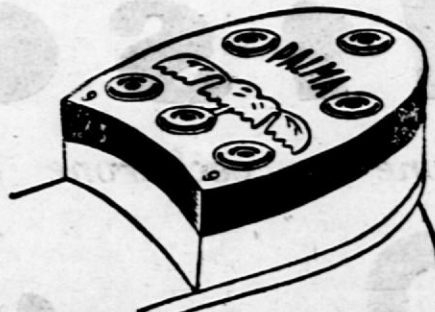
Kar je za

AUTOMOBIL IN DVOKOLO GUMI OBROČ

to je za

pešca PALMA-peta

Tu kot tam obvaruje elastični kaučuk vsak udarec s peto, s čimer varuje telo in živce ter nas očuva preneglega utrujenja. Čevlji s PALMA-petami ohranijo dolgo časa svojo obliko.

Slabi zobje

kvartijo najlepši obraz. Neprijeten duh ust je zopra. Obe hibi odstranite z uporabo krasno osvežujoče Chlorodont-paste. Zobje dobijo krasen sijaj slonovine, posebno z uporabo zobčaste Chlorodont-ščetke, ker ista čisti zobe tudi na njih stranicah ter odstranjuje ostanke jedi, ki povzročajo gnilobo. Poskusite najprej z malo tubo Chlorodont-paste, ki stane Din. 8.—. Chlorodont-ščetka za otroke, za dame (mekke ščetine), za gospode (trde ščetine). Pristno samo v originalnem modro-zelenem omotu z napisom Chlorodont. Dobiva se povsod. — Pošljite nam ta oglas kot tiskovino (omot ne zalepiti) dobili boste brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tvornice Zlatorog, Oddelek Chlorodont, Maribor. 7

STAKLO

B. TOBER — tovarniško-komisijska zaloga:

Akc. spol. Prvni česka sklarna v Kyjove — Č. S. R.

Ljubljana Ilirska ulica

(vhod pri gostilni Možina)

P. n. lekarn, drogerije, tvornice soda-vode, kemične tvornice, stavbnike itd. opozarjamo, da imamo stalno na zalogi vse vrste steklenic v vseh dimenzijah, kozarce za vkuhanje sadja in sočivja ter stekla za stavbe.

Obračajte se le na naš naslov, ker Vas bomo v vsakem oziru zadovoljili.

8752

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopiu)

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predjuni in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo safo - depozita itd. itd. itd.

Brojavke: Kredit, Ljubljana — Telefon št. 2040, 2457, 2548 Interurban 2706 2506 87-L